

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM

Kincsem – Nemzeti Lovas Program

Ifj. Vastagh György szobrászművész alkotása

Kincsem – Nemzeti Lovas Program

Felelős: Horváth László

A Nemzeti Lovas Stratégia Elkészítésére és Végrehajtásának Koordinálására Kinevezett Miniszterelnöki Megbízott

„Szorosan egybe van kötve a' lovak állapotja a' Nemzetek sorsával. Oly állat lévén ez, melyet minden Nemzet helyheztesése, szükségei, 's geniusa szerint használ,..”

Wesselényi Miklós

KÖSZÖNTŐ

A több évezredes magyar lovaskultúra nemzeti örökségünk szerves része, olyan hungarikum, amely részleteiben is önállóan hordozza az ősök tudását, mozdulatait, kapcsolatteremtő és közösséget oltalmazó képességét. Népköltészetünk mélyáramlataiban szólások, dalok, találós kérdések, meséinkben Fehérlófia és paraszat evő paripák, táltoslovak gonoszt legyűrő történetei, de helyneveink, szertartásaink, temetkezési szokásaink is megőrizték, irodalmunk és művészetünk pedig mind a mai napig hitelesen érzékeltetik a ló iránti mítikus tiszteletünket, szeretetünket.

A kárpát-medencei történelmünk több mint ezerszáz esztendejében a ló társunk maradt szabadságharcban, csatateren, sportjátékban, virtusban, földet művelő munkában, utazásban, a sportban.

A XXI. század globalizálódó feszültségeiben, ellentmondásos világában, amikor minden nép erősíteni kívánja egyedi és sajátos értékeit, akkor kivételes történelmi esély kínálkozik a magyar lovaskultúra újjászületésére is. Világraszóló egyéni és közösségi teljesítmények teszik teljessé ezt a folyamatot: Dallos Gyula klasszikus pedagógiai munkássága, Kassai Lajos lovasíjászata, Abonyi Imre, a Lázár-testvérek és mások fogathajtó bajnoki győzelmei, a hortobágyi csikósok, a lovas kaszkadőrök parádés tudása vagy éppen a bugaci Pusztatizes. A magyar lovas szakemberek világszerte elismert tudása mellett immár több mint két évtizede a folyamatosan alakuló, szerveződő városi és megyei lovasbandériumok, hagyományőrző egyesületek, lófuttató versenyek, egykori csatákat korbáccsal, fegyverekkel, öltözetben bemutatott hadijátékok, vonzó lovastúrák adnak lehetőséget, hogy művelői, megtartói legyünk örökségünknek, a magyar lovaskultúrának. S mindez kiteljesedhet az erdők, mezők és tanyák védelmében a lovas polgárőrökkel, a lelket és testet gyógyító terápiával, vagy az egykor méltán világhírű tudatos lótenyésztéssel.

A szakma, a politika befogadókészségével, támogatásával és akaratával készült új nemzeti lovas programunk a továbblépéshez ad esélyt és útvalót mindannyiunknak.

Lezsák Sándor

Az Országgyűlés alelnöke

Köszönet a Lovaságazati Stratégiai Alapjai című dokumentumot megalkotó szakmai munkacsoportnak.

Tartalom

1.	HELYZETELEMZÉS.....	5
1.1.	A LOVASÁGAZAT MEGHATÁROZÁSA, SZEREPE.....	5
1.2.	A LOVASÁGAZAT ÖSSZEFÜGGÉSEI, KAPCSOLÓDÁSA MÁS ÁGAZATOKHOZ.....	6
1.3.	A LOVASÁGAZAT HELYZETE	7
1.4.	SWOT ELEMZÉS A KIEMELT TERÜLETEKRE	9
2.	A PROGRAM CÉLRENDSZERE.....	16
2.1.	A CÉLOK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ LEGFONTOSABB ESZKÖZÖK.....	16
3.	A NEMZETI LOVAS PROGRAM TERÜLETEI.....	17
3.1.	LÓTENYÉSZTÉS	17
3.1.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	<i>17</i>
3.1.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	<i>17</i>
3.1.3.	<i>Mutatók.....</i>	<i>18</i>
3.1.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	<i>18</i>
3.1.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	<i>19</i>
3.2.	NEMZETI LOVASKULTÚRA OKTATÁSA A KÖZNEVELÉS RENDSZERÉBEN.....	19
3.2.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	<i>19</i>
3.2.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	<i>20</i>
3.2.3.	<i>Mutatók.....</i>	<i>20</i>
3.2.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	<i>20</i>
3.2.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	<i>20</i>
3.3.	MAGYARORSZÁG, A SZABAD TEREPLÓVAGLÁS EURÓPAI RÉGIÓJA	22
3.3.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	<i>22</i>
3.3.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	<i>22</i>
3.3.3.	<i>Mutatók.....</i>	<i>23</i>
3.3.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	<i>23</i>
3.3.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	<i>24</i>
3.4.	LOVASSPORT.....	25
3.4.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	<i>25</i>
3.4.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	<i>25</i>
3.4.3.	<i>Mutatók.....</i>	<i>25</i>
3.4.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	<i>26</i>
3.4.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	<i>26</i>
3.5.	LÓVERSENYZÉS.....	27
3.5.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	<i>27</i>
3.5.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	<i>28</i>
3.5.3.	<i>Mutatók.....</i>	<i>28</i>
3.5.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	<i>29</i>
3.5.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	<i>29</i>
3.6.	KAPCSOLÓDÓ TERÜLETEK.....	30
3.6.1.	<i>Huszár, lovas katonai hagyományörzés .....</i>	<i>30</i>
3.6.2.	<i>Honvéd Huszár Díszalegység .....</i>	<i>31</i>
3.6.3.	<i>Nemzeti Lovas Őrség.....</i>	<i>31</i>
3.6.4.	<i>Lovasterápia.....</i>	<i>33</i>
3.7.	SZAKOKTATÁS, LOVAS SZAKEMBERKÉPZÉS	34
3.7.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	<i>34</i>
3.7.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	<i>35</i>
3.7.3.	<i>Mutatók.....</i>	<i>35</i>
3.7.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	<i>35</i>
3.7.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	<i>36</i>
3.8.	EGYSÉGES, HATÉKONY ÁLLAMI VAGYONGAZDÁLKODÁS	36
3.8.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	<i>36</i>
3.8.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	<i>36</i>

3.8.3.	<i>Mutatók.....</i>	37
3.8.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	37
3.8.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	37
3.9.	KIEMELT LÉTESÍTMÉNYFEJLESZTÉSEK	37
3.9.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	38
3.9.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	38
3.9.3.	<i>Mutatók.....</i>	38
3.9.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	38
3.9.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	38
3.9.6.	<i>Az egyes fejlesztések bemutatása .....</i>	39
3.10.	LOVASÁGAZATI MARKETING.....	43
3.10.1.	<i>Fő célkitűzések, célok .....</i>	43
3.10.2.	<i>A célok érdekében szükséges intézkedések.....</i>	43
3.10.3.	<i>Mutatók.....</i>	43
3.10.4.	<i>A tevékenység leírása, szakmai tartalma .....</i>	43
3.10.5.	<i>Prioritás, ütemezés, akciók, források .....</i>	45
1. SZ. MELLÉKLET: TERVEZETT LOVASTÚRA-ÚTVONALAK.....		46

1. Helyzetelemzés

1.1. A lovaságazat meghatározása, szerepe

A lovaságazat szűkebb értelemben jelenti mindazon területek összességét, melyek működésének legfőbb hajtóeleme a ló. Így felöleli a lótenyésztéssel és lóhasználattal foglalkozó tevékenységeket. Ide tartozik a mindent átfogó oktatás is. Meghatározó elemei a lótenyésztés, a lovas turizmus, a lovassportok, a lóversenyzés, a hagyományőrzés, a lovas terápia, valamint a szabadidős lovaglás és a lótartás. Tágabb értelemben a lovaságazat magába foglalja mindazon kapcsolódó tevékenységeket, melyek nélkül az ágazat eredményes működése elképzelhetetlen. Ilyenek például a lovas mesterségek, takarmánytermesztés, állategészségügyi szolgáltatások, stb. Ide tartozik, az ágazatot működtető intézményrendszer is (állami és civil szervezetek stb.). A Nemzeti Lovas Program megfogalmazásának kiinduló pontja, hogy az egyes részterületek egymáshoz illeszkedő, egymást erősítő fejlesztése hozhat csak eredményt.

OKTATÁS

EGYSÉGES IRÁNYÍTÁS, INTÉZMÉNYI STRUKTÚRA, CIVIL SZERVEZETEK, SZÖVETSÉGEK

ORSZÁGIMÁZS, MARKETING, PR

1.2. A lovaságazat összefüggései, kapcsolódása más ágazatokhoz

Magyarország kormánya egyik legfontosabb feladatának tekinti a vidék népességmegtartó és foglalkoztatási erejének növelését, a vidéki élet minőségének javítását. A **Nemzeti Együttműködés Programja** kiemelt szerepet szán a mezőgazdaságnak és a turizmusnak, melyet a „Nemzeti ügyek” fejezetének, „Itt az idő, hogy talpra állítsuk a magyar gazdaságot!” című része tartalmaz.

A Vidékfejlesztési Minisztérium e közös célok elérése érdekében fogalmazta meg a 2020-ig kitekintő **Nemzeti Vidékstratégiát**, amit sokan „a magyar vidék alkotmányának” tekintenek. A stratégia természetesen az Európai Unió **Európa 2020 Stratégiájához**, és a kapcsolódó, 2014–2020 közötti programfinanszírozási időszakhoz illeszkedik. Ennek keretében 42 nemzeti program valósul majd meg, ezek egyike a Nemzeti Lovas Program. A Nemzeti Vidékstratégia végrehajtási programjaként a mezőgazdaság és vidékfejlesztés minden területére kiterjedő **Darányi Ignác-terv** elindult, amelynek célja, hogy 5 intézkedési területen hozzon döntő változást a vidéki Magyarország életében. Az első alprogram a jogszabályok módosításával, egyszerűsítésével kívánja elhárítani az akadályokat a termelők, gazdálkodók előtt. A második, a bürokrácia csökkentését tűzte ki célul, ügyfélbarát hivatalok kialakításával, az adminisztrációs terhek enyhítésével. A harmadik alprogram a szemléletformálásra, a képzési programokra összpontosít. A negyedik, az európai uniós és hazai társfinanszírozású vidékfejlesztési pályázatok meghirdetésével támogatja a vidéki Magyarországot. Az ötödik, a nemzeti programok kidolgozását, elindítását, folytatását takarja; ide tartozik a **Nemzeti Lovas Program**.

Az ebben megfogalmazott célok szervesen kapcsolódnak a **Nemzeti Vidékstratégiához**, és a hozzá illeszkedő nemzeti programokhoz. A Nemzeti Vidékstratégiában vázolt hosszú távú jövőképnek és alapelveknek megfelelően készült el a Nemzeti Lovas Program, támogatva az állattenyésztést és – tartást, ezzel elősegítve a vidéki munkahelyek megőrzését, gyarapítását. A Nemzeti Vidékstratégia egyik kulcseleme a **Falusi és tanyasi vendéglátás program**, melyhez a lovasturizmus fejlesztése hozzájárul, segítve a vidéki foglalkoztatottság növelését, a helyi közösségek megerősödését, és a vidéki gazdaság több lábra állítását. A **Helyi gazdaságfejlesztési program** célkitűzéseinek megfelel a Nemzeti Lovas Program, miszerint támogatni kívánjuk a vidéki jellegű nem mezőgazdasági tevékenységeket, és az ezekre irányuló helyi mikro-, kis- és középvállalkozásokat. A **Kézműves programhoz** szorosan kapcsolódnak a lovas mesterségek. A **Génmegőrzés, biológiai alapok fejlesztése programmal** teljes mértékben egyetértve az őshonos magyar lófajták védelme kiemelkedő jelentőségű. Ezek a fajták olyan tulajdonságok hordozói, amelyek más fajtában nem találhatóak meg ilyen összetételben, átörökíthető módon, és ezáltal hordozói a fajták sokszínűségének, a biodiverzitásnak (**EU Biodiverzitás Stratégia 2020**). A **gyepre alapozott és őshonos állattartási programban** foglaltak szerint az ország teljes területének mintegy 10%-át képező, hozzávetőlegesen 1 millió hektárt kitevő gyepterület (rét, illetve legelő) jelentős része jelenleg alulhasznosított, gazdaságos hozamú művelésre alkalmatlanná vált. Ezen területek megfelelő újrahasznosítási lehetőségének megteremtéséhez a Nemzeti Lovas Program segítséget nyújt a területek lóállománnyal való benépesítésével. A legelőhasznosítással megvalósuló gazdálkodás célja a jó állategészségügyi státusunk erősítése és kihasználása, elmaradott térségeink gazdasági aktivitásának fokozása, mely szorosan kapcsolódik a lovas program célkitűzéseéhez. A **föld- és birtokrendezési programban** foglaltaknak megfelelően az állami ménesek önfenntartó képességét javítva birtokrendezéssel elérhető az életképes birtoktestek kialakítása a ménesek fenntartásához és gazdálkodásához.

A létrehívott nemzeti programok közül a Nemzeti Lovas Programhoz kapcsolódóak:

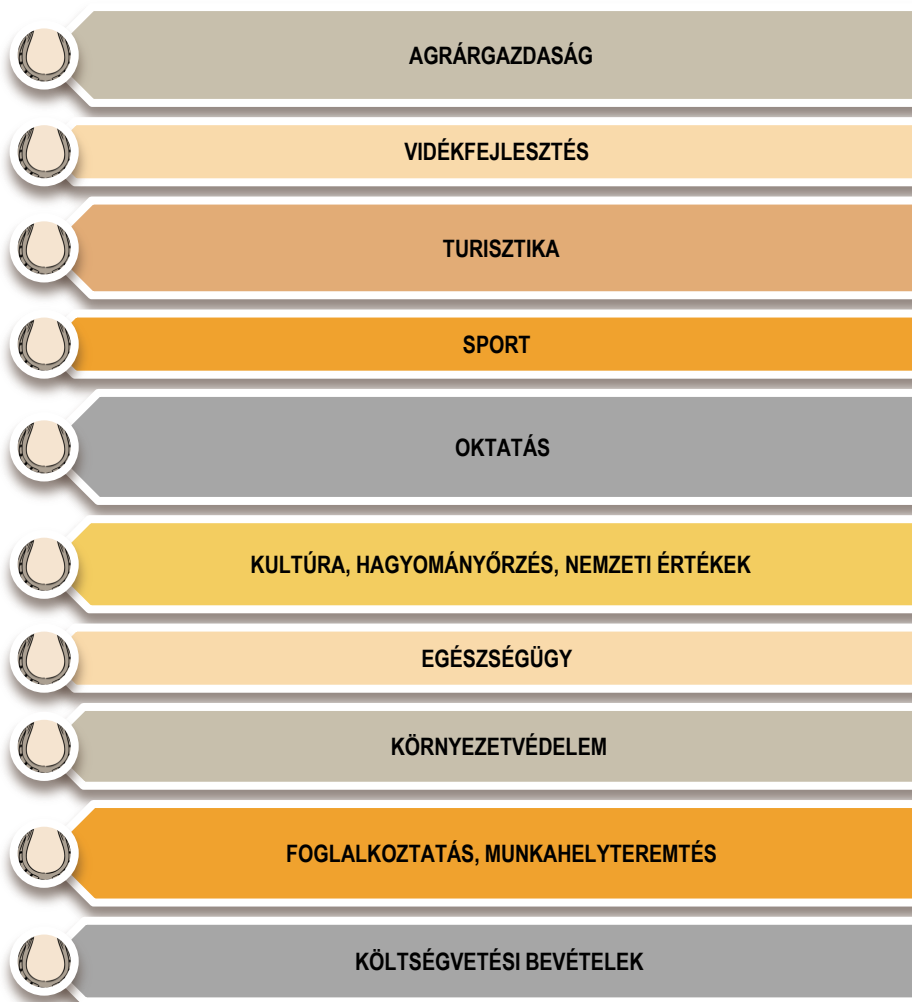
- **Földhasználat szerkezetátalakítási, tájgazdálkodási program**
- **Demográfiai földprogram, „fiatal gazda életpályamodell”**
- **Hungarikum program**
- **Oktatás, szakképzés, környezeti nevelés program**

A **Lovas Turizmus Fejlesztési Stratégia 2007-2013-ra** elkészült, a Nemzeti Lovas Program lovas turizmussal és ország marketinggel foglalkozó része erre épül és ezzel összhangban áll.

Az említett programok legfontosabb céljai között a gazdatársadalom újraélesztése, a racionális földhasználati és gazdálkodási rendszer kiépítése, és a magyar kultúrához köthető javak - köztük a ló, mint nemzeti érték- megőrzése és védelme szerepel, melyek teljes összhangban állnak a Nemzeti Lovas Programmal, attól nem elválaszthatóak. A program kiindulópontja, hogy a lovaságazatra nem, mint a közpénzek mértéktelen fogyasztójára, hanem a magyar gazdaság egy fontos, potenciális húzóágazatára tekint.

A lovaságazat szinte valamennyi minisztériumhoz kapcsolódik. A hatékonyság és az eredményesség érdekében tekintettel az ágazat komplexitására, **a lovaságazat egységes kezelése indokolt**.

Az ágazat összehangolt fejlesztése az alábbi területeken **multiplikátorhatást eredményez**.

1.3. A lovaságazat helyzete

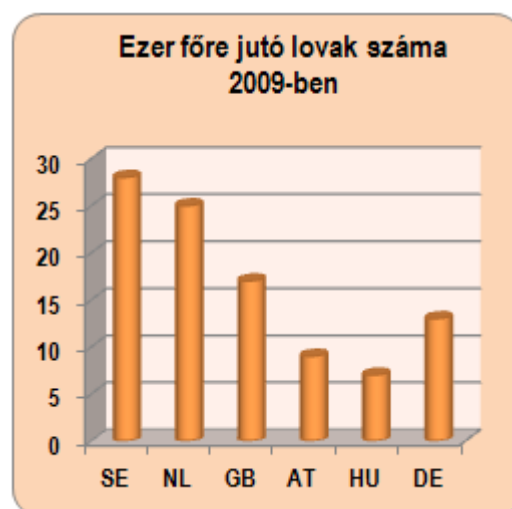
A lovaságazat fajsúlyát tekintve az európai átlag alatt szerepel, ugyanakkor nagyjából a régió fejlettségi szintjét mutatja. Nemzetközi hírünk, mint lovas nemzet, leginkább történelmi hagyományainkból táplálkozik. Az ágazat hanyatlása az utóbbi évtizedekben folyamatos volt.

A második világháború után az oktatók, versenyzők, szakértők nem tudtak szakmájukban megmaradni, vagy kénytelenek voltak külföldön elhelyezkedni. Ők virágoztatták fel azután az Egyesült Királyság (Endrődy Agoston), USA (Némethy Bertalan), Svédország (Klimsa Albert) és Hollandia (Hazslinszky Krull Géza) lovassportjait. Pettkó-Szandtner Tibor pedig jelentős hatással volt több ország lótenyésztésére. Távozásukkal Magyarországon megszakadt a tudáslánc. Ezt kell most újraépítenünk!

Magyarország a legtöbb mutatóban, így a lovak népességhez viszonyított darabszámában jelenleg jelentősen lemarad az EU átlagától. Az ezer főre jutó lovak száma Magyarországon fele a nyugat-európai átlagnak. Ez a mutatószám Svédországban és Hollandiában a legmagasabb.

Forrás: Carolina Liljenstolpe (2009)

Az 1930-as években közel 1 millió ló volt az országban (ma Németország lóállománya ismét ekkora), 1945-ben 330.000, még 1980-ban is közel 100.000 volt (KSH). Ma 60 ezerre becsülik a lóállományt.

Az elmúlt időszakban magára hagyott ágazat maradandó szakmai és gazdasági károkat szenvedett el. A folyamatos, évtizedeken át zajló tőke és forráskivonás miatt képtelen önerejéből megújulni. Ugyanakkor rendelkezik azzal a hagyományainkra épülő szakmai elhivatottsággal és tudással, amelynek révén Magyarország újra lovas nemzet lehet.

A lovasturizmusnak, a lótenyésztésnek, lovassportoknak és a hagyományőrzésnek jól láthatóan van helyük, fejlődési potenciáljuk Magyarországon, hiszen van egy élő, vagy legalábbis könnyedén feléleszthető hagyományunk, és lovasnemzetként megbecsült hírünk a világban mind a mai napig.

Nemzetközi példák mutatják, hogy napjainkban a ló megváltozott szerepe ellenére komoly gazdasági növekedési lehetőség van a lovaságazatban:

- Hollandiában ma 50%-al több bevétel származik a lótenyésztésből és versenyzésből, mint a virágkertészetből, holott 35 éve még alig tenyésztettek sportlovat.
- Írorszában 20 éve - mikor Írország még Európa szegény országai közé tartozott - kezdődött a telivértenyésztés fellendülése, mára a világ egyik lótenyésztő központja.
- Csupán a lósport Európában több mint 310.000 embernek ad munkát, a mezőgazdasági területek 4%-án termelnek lótakarmányt, s ez 1,6 milliárd euro közvetlen adóbevételt jelent összességében (EPMA).
- Németországban közel 2,5 millióan lovagolnak. Ezek döntő többsége szabadidőlovas. Az igazolt versenyzők száma 5-10% között van.
- A világon több mint 100 millió embernek, kontinensünkön mintegy 45 milliónak van kapcsolata a lovaglással.
- A lósportban nemzetközi tapasztalatok alapján 3 ló 1 munkahelyet „teremt”.

1.4. SWOT elemzés a kiemelt területekre

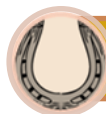

OKTATÁS

Erősségek

- a régi, Európa - szerte sikeres oktatási rendszer írásos és gyakorlati tapasztalatai, (pl.: Örkenytábor)
- személyiségformáló tanítás,
- élethosszig tanulás lehetősége
- gyermek és a ló természetközeli kapcsolata
- terápiás lovaglás lehetőségeinek kihasználása

Gyengeségek

- diák és gyakorlati oktatás térbeli elkülönültsége
- jól képzett gyakorlati szakemberek hiánya
- nincs elegendő oktató hely
- oktató helyek eltérő színvonala
- oktatók fejlesztésének hiánya
- szétforgácsoló, nem kellően piacorientált szakoktatás
- tanárképzésben nincs kellő jelenlét
- hiányzik az akadémia/kollégium rendszerű képzési rendszer

Lehetőségek

- a ló iskolához juttatása - az oktatás lehetőségének bővítése táborozásokkal
- az oktatás egységesítése, korszerű minősítés

Fenyegetettségek

- emelkedő költségek,
- technikai játékok elszívó hatása
- gazdasági válság szűkítő hatása
- érdekeltségi viszonyok kialakításának hiányában passzivitás

LOVASTURIZMUS

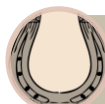
Erősségek

- Magyarország évezredek lovas hagyományai, lovas nemzet meghatározásunk a külföld felé
- egyedülálló szabad tereplovaglási lehetőségek és kiváló természeti adottságok
- az elmúlt évtizedben jelentős növekedés a lovas beruházások területén (fedeles lovardák, lovas pályák, lovas fogadók)
- a Patkós minősítési rendszer bevezetése és egy átfogó információs adatbázis az ország lovas turisztikai szolgáltatóiról
- a lovas szolgáltatások rendelet szintű szabályozottsága
- egészséges és adottságait tekintve képezhető lóállomány

Gyengeségek

- kevés a megfelelően képzett szakember, és a képzett lovak száma
- nem egységes vendéglátói, fogadói, szolgáltatási kapacitás
- nincs példa az egységes működtetésre, hálózatszerű fenntartásra
- a hazai termékek és szolgáltatások megismerésének, megkedveltetésének, és használatának presztízis értékű elfogadásának hiánya
- a fiatalok nem kellő motiválása a szabadidő aktív eltöltéséhez és az egészséges életmódhoz

Lehetőségek

- unikális magyar termék, modell, hálózat kialakítása. (EuroHorse)
- nemzetközi kapcsolatok ápolása, erősödése
- a fenntartható turizmus ágak előtérbe helyezése
- a belföldi kereslet és a külföldi piaci részesedés növekedése, ezáltal bevétel növekedés elérése
- új munkahelyek teremtése, fokozódik a térség megtartó ereje, fellendülése.
- a hagyományos magyar lófajták előtérbe helyezése, magyar termék kialakítása
- egyedülálló lovas desztináció kialakítása Európában

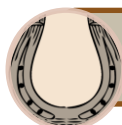

Fenyegetettségek

- a gazdasági válság hatása a turizmusra és az életszínvonal alakulására.
- a klímaváltozás drasztikus változása
- a szabad tereplovaglás nem megfelelő jogi háttere. (Erdőtörvény)
- konkurencia megjelenése a nemzetközi piacon. (Elsőként kell lépni!)
- a fejlesztés pénzügyi finanszírozásának bizonytalanságai

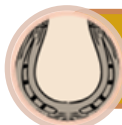

LOVASSPORT

Erősségek

- nemzetközileg is számon tartott és elismert eredmények fogathajtásban
- régi, Európa szerte sikeres képzési rendszer írásos tapasztalatai (pl. Örkenytábor)
- európai szintű kínálat a szakágak elérhetőségében
- megfelelő szintű sportirányítás, menedzselés
- versenyrendezési, szervezési tapasztalatok
- Európa konform bajnoki rendszerek, minősítések
- egységes adatbázis, informatika

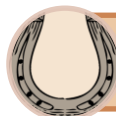
Gyengeségek

- nemzetközi sporteredményekhez kevés minőségi lóállomány
- jelentős költségigényhez nincs megfelelő forrás
- nem kellő életcél, nincs megfelelő szakember eltartó képesség
- a professzionális sportolók, szakvezetők életkörülményeit a nemzetközi szint közelébe kell hozni
- nincs megfelelő kapcsolat a kipróbálás és a tenyésztés adatbázisai között
- a lovas sport nem elég közönség-, szponzor- és közvetítésbarát
- kevés a magas színvonalú, látványos verseny
- nincs tehetséggondozási, és éltsportot támogató tudásközpont
- a nemzetközi szintű versenyhelyszínek hiánya

Lehetőségek

- tömegbázis növekedésével források vonhatók be
- az oktatásban kapcsolatot talált utánpótlás szakmai gondozásával az éltsport jelentősen fejlődhet
- példaképteremtés, az éltsport, mint kirakat és húzóerő
- a nemzeti büszkeség, elismertség elősegítése
- állami segítséggel utánpótlás bázisok kialakítása és üzemeltetése
- a sport és tenyésztés közös adatbázisa jelentősen javíthatja a sportolók, tenyésztők és az ágazati irányítás szakmai döntéseit

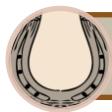

Fenyegetettségek

- növekvő sportolási költségek a számszerű fejlődést fékezik
- a gazdasági szemlélet érvényesítése nélkül a tömegesítés elmaradhat, az ágazat beszűkülhet
- a sportban élenjáró országok további késlekedés esetén túlzottan, káros mértékben foglalhatnak szakmai pozíciókat

LÓVERSENY

Erősségek

- 185 éves sikerekben gazdag múlt, nemzetközi eredményekkel
- a problémák ellenére folyamatosan működő versenyüzem
- jó alapokkal rendelkező, nemzetközi szintű versenypálya
- néhány közönségvonzó versenynap
- elfogadott méneskönyvek
- az ideálshoz közelítő versenyló létszám
- a futtatók jelentős anyagi áldozatvállalása

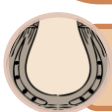
Gyengeségek

- rossz gazdasági mutatók
- szakmai hiányosságok
- rendezetlen jogi szabályozás
- rendezetlen utánpótlás képzés
- Overdose ellenére a sportág népszerűtlensége
- a futtatók-versenylovak számának rossz aránya

Lehetőségek

- hatékony, nyugati mintára szervezett fogadásstervezés
- közép-európai lóverseny centrum kialakítása
- modern lóversenytörvény megalkotása
- a lóverseny "divat" megteremtése, futtatók, fogadók, rajongók számának növelése
- a versenypálya ideális fekvése, jobb kihasználása

Fenyegetettségek

- régóta halogatott megújulás
- a hazai szakemberek külföldre vándorlása
- a hazai versenyló-tenyésztés fokozatos elsorvadása
- a szórakoztató- és szerencsejáték ipar, egyre erősebb konkurenciája

SZAKKÉPZÉS

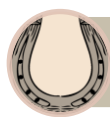
Erősségek

- meglévő oktatási intézmények
- személyiségformáló tanítás,
- élethosszig tanulás lehetősége
- szegényebb családok gyermekei is be tudnak kapcsolódni a lovas ágazatba, motiváltságuk jelentős

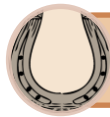
Gyengeségek

- diák és gyakorlati oktatás térbeli elkülönültsége
- Jól képzett gyakorlati szakemberek hiánya
- oktató helyek eltérő színvonala
- szétforgácsoló, nem kellően piacorientált szakoktatás

Lehetőségek

- az oktatási intézmények és a működő ménesek, lovardák és kiképzőistállók együttműködése
- az oktatás egységesítése, korszerű minősítés

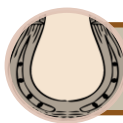

Fenyegetettségek

- emelkedő költségek,
- gazdasági válság szűkítő hatása
- érdekeltségi viszonyok kialakításának hiányában passzivitás

LÉTESÍTMÉNYEK

Erősségek

- egyes létesítmények komoly márkanévet képviselnek
- megmaradt létesítmények színvonala kielégítő (bár fejlesztésre szorul)
- szükséges infrastruktúra javul
- a működő állami ménesek az épített és természeti értékek őrzői

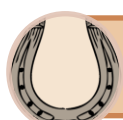
Gyengeségek

- korszerű létesítmények száma kevés
- létesítmények fejlesztése, bővítése szükséges
- működtetés gazdasági feltételei javítandóak,
- jogi szabályozás
- teljesítményre való ösztönzés nem megfelelő

Lehetőségek

- a modern sport és egyéb létesítmények segítik a társadalmi bázis növekedését, ez a társadalmi elfogadottságot és az ágazat piaci helyzetét javíthatja
- növekvő nemzetközi verseny és rendezvény igény, mely gazdaságilag is megalapozott

Fenyegetettségek

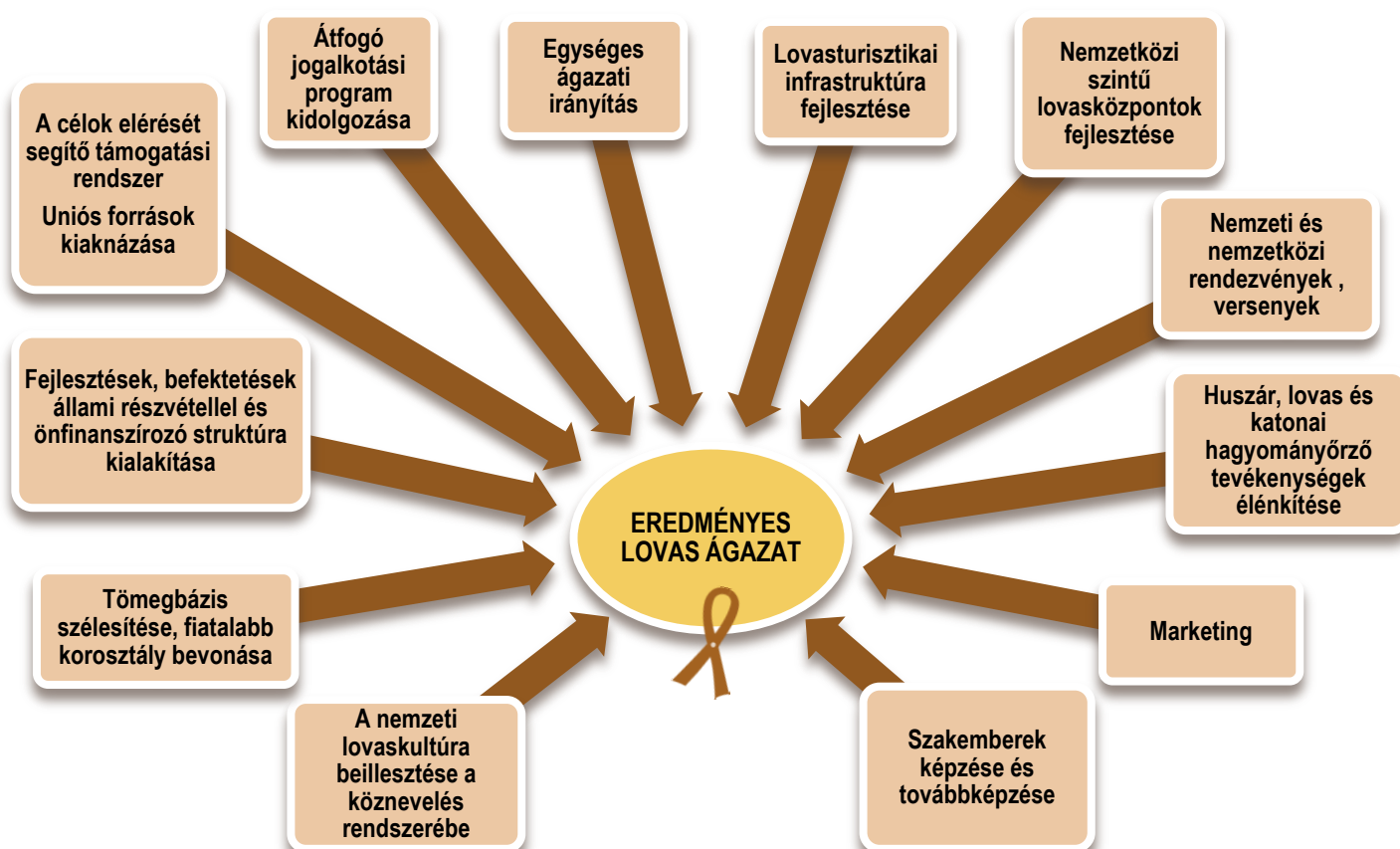
- a nemzetközi gazdasági válság szűkíti a bevonható források mértékét,
- versenyhelyszínek nélkül az ágazatból külföldre áramlik pénz, és jelentős bevételről esik el az ország
- régió több országa erősíti a lovassport területén!

2. A program célrendszere

2.1. A célok megvalósítását szolgáló legfontosabb eszközök

Legfőbb célunk, a múltban komoly nemzetközi elismerésben részesülő, magyar lovaságazat elszigetelődésének, hanyatlásának megállítása, a lovas tevékenység feltételeinek javítása, fejlődési pályára állítása, a fenntarthatóság alapjainak lerakása. A cél, a korszerű társadalomban elvárható európai és a világszerte elfogadott normák szerint épülő és működő széles társadalmi igényeket kiszolgáló képes komplex, önfenntartó lovaságazat építése.

Az ábrában azokat a legfontosabb eszközöket foglaltuk össze, melyek a lovaságazat eredményes, fenntartható fejlesztésének alapjai lehetnek.

3. A Nemzeti Lovas Program területei

3.1. Lótenyésztés

3.1.1. Fő célkitűzések, célok

- Amint az gr. Széchenyi István „Lovakról” című könyvének megjelenése óta mindenki számára nyilvánvaló, a lótenyésztőt is a remélt haszon vezérli. Ezen felismerés, és az elmúlt évtizedek kedvezőtlen tapasztalatai rámutatnak arra, hogy **lótenyésztésünk elsődleges célja, a kiváló használati értékkel rendelkező egyedek tenyésztése és piacra juttatása, illetve lovaink szervezett kipróbálása**. El kell ismerni, és támogatni kell a tradicionális magyar lófajtákban is testet öltő lótenyésztési kultúra ápolását. Ezen célok elérésében, oroszánrészt vállalnak ma is a magántenyésztők, magánméneseik.
- Az ágazati sajátosságok okán, a fiatal lovak piaci értékesítésére kell a legnagyobb hangsúlyt fektetni, mivel az itt tapasztalt vásárlói magatartás a legjobb iránytűje a tenyésztői döntéseknek. Az **itt elért sikerek a legjobb ösztönzői a tenyésztési kedvnek**. Fontos motiváló tényező még az ágazat által előteremtett források egy részének teljesítmény alapján történő visszajuttatása a magyar lófajták tenyésztőinek, tulajdonosainak.
- Ha tenyésztés-szervezésünket rövid időn belül vonzóvá és versenyképessé tudjuk tenni, akkor érdemes megpróbálnunk **bevonnunk a környező országok** lótenyésztőit is. Így jobb eséllyel vehetnénk fel a versenyt az egyértelmű expanzióra berendezkedett nyugat-európai tenyésztőszervezetekkel. Ez élénkítően hathat fajtáink piacára, és növeli az érdeklődést a szakmai rendezvényeinket illetően is.
- A tervezett intézkedésekkel **hagyományos és őshonos lófajtáink génmegőrzésének és korszerűsítésének** elősegítése, piaci lehetőségeik kiszélesítése.

3.1.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

- Hagományos lófajtáink közül a **gidrán** (Lipicai Ménesgazdaság, Maróczpuszta), a **hucul** (Aggteleki Nemzeti Park, Jósvafő), a **lipicai** (Lipicai Ménesgazdaság, Szilvásvárad), a **nóniusz** (Hortobágyi Természetvédelmi és Génmegőrző Kht), és a **shagya-arab** (Bábolna Nemzeti Ménesbirtok) **kötődik egy-egy állami méneshez**, melyeknek teret kell adniuk a tenyésztői munka támogatásának: kiváló apaállatok biztosítása, nukleusz állomány fenntartása (génmegőrzés), szaporodásbiológiai szolgáltatások biztosítása, fajta egyesületi rendezvények lebonyolítása, csikónevelés. A védett magyar lófajták közül a **kisbéri**, a **furioso-north star** és a **magyar hidegvérű** fajtáknak **nincs állami fenntartása**. Ezekből a kisbéri és a furioso-north star rendelkezik az állami ménesekhez hasonló nagyságú és minőségű lóállománnyal, magánménesi szerveződésben. Meg kell említeni, hogy a hucul és a shagya-arab fajtákban úgyszintén van magánménés, melyek tenyésztési eredményei és nemzetközi sikerei megegyeznek, gyakran túlszárnyalják az állami ménesekét. Ahhoz, hogy állami méneseink **fenntartható módon üzemeljenek és ne állandó költségvetési függésben legyenek**, szükségszerű – hagyományainkhoz és a környező országok gyakorlatához illő módon – a ménesek elegendő **állami termőfölddel való ellátása**. Ennek jövedelemtermelő képessége – a gazdálkodás lehetőségeinek biztosítása mellett, - arányban kell, hogy álljon az eltartandó lóállománnyal. Ahol a **turisztikai és reprezentációs** hasznosítás lehetséges, az további forrásbevonást biztosíthat, és egyben javítja a fajtáink ismertségét. Ezek a műhelyek azok, melyek **bázisai** lehetnek a piacképes tudást biztosító **szakképzésnek**. A ménesek az élsportot, a szakemberképzést is hatékonyan tudják támogatni, és a versenyek, egyéb rendezvények megszervezéséből is ki kell, hogy vegyék a részüket. Egy közép, illetve hosszú távú stratégia megalkotásához **szükséges a ménesek működésének, gazdálkodásának átvilágítása**. A hazai lófajtáink jobb érvényesülési lehetőségét a különböző pályázatok (turisztika, nemzeti lovaskultúra oktatás, birtokpolitika) feltételrendszerén keresztül lehet segíteni. Pályázati támogatást szükséges biztosítani a magyar tenyésztésű lovak **teljesítmény alapján történő premizálására**. A hazai lófajták érvényesülési lehetőségének segítésére, képzettségük megítélésére jól működő **eredetvédelmi és tanúsítási (védjegyes magyar termék) rendszert kell felállítani**, egyben a hazai **hungaricumok** közé besorolni.
- Nem halasztható tovább a lovak jelölését szabályozó rendelete (504/2008 EU) megjelentetése, mely a jelenlegi ló ENAR (29/2000 FVM) rendelet újraszabályozását is szükségessé teszi. Ennek keretében új, az ágazati (Magyar Lovassport Szövetség, a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége, fajtafenntartó egyesületek) és szakhatósági (Mezőgazdasági

Szakigazgatási Hivatal- MgSzH, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal-MVH) igényeket jobban kiszolgáló informatikai rendszer (OLIR fejlesztés) szükséges.

- A lótenyésztők adminisztratív, és ezzel kapcsolatos anyagi terheinek csökkentését, színvonalasabb szolgáltatás elérhetőségét kell biztosítani.
- Más állatfajokhoz hasonlóan, nagyban segítené a tisztább viszonyok kialakulását, ha az élő állat kereskedelem ÁFA mértéke a közeljövőben mérsékelhető lenne. Ez állami méneseink versenyképességét is növelné.
- A dereguláció keretében a fajspecifikus és környezetvédelmi szempontú tartástechnológiai előírások mellett, újra ki kell alakítani a lótartás „megengedő” típusú szabályozását. Az indokolatlanul tiltó állattartási rendeletek felülvizsgálata, és országos szinten történő szabályozása elengedhetetlen.

Oktatási intézmények

- A szakképzés területén minél nagyobb, az ágazat igényeit figyelembe vevő gyakorlati tudást biztosító oktatási program végrehajtása. Az ehhez szükséges anyagi, tárgyi és személyi feltételek megteremtése.

Lakossági, társadalmi szervezetek

- A piacképes lótenyésztéshez szükséges rendezvények, nyilvántartások és marketing tevékenység szakszerű elvégzése.

3.1.3. Mutatók

- országos lóállomány alakulása, fajták szerinti megoszlása
- csikószámok alakulása és fajtánkénti megoszlása
- tenyésztési, sportkipróbálásban, illetve minősített lovardákban nyilvántartott egyedek
- magyar tenyésztésű lovak nemzetközi sporteredményei

3.1.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

Magyarország méltán büszke lótenyésztési hagyományaira. A Nemzeti Lovas Program célkitűzése, hogy ezeket a hagyományokat, melyek nem csak az emberek lelkében, de lófajtáinkban és épített kultúránkban is fennmaradtak, a kor kihívásainak megfelelő tartalommal segítsen megtölteni. Ehhez az **állami kézben lévő vagyon hatékony kezelése és a civil szakmai szervezetek aktív közreműködése** tud csak szilárd alapot biztosítani. A civil szervezetekben összpontosul az a tettvágy, anyagi áldozatkészség és szakértelem, amely nélkül az eredendően katonai alapokon nyugvó hagyományaink nem maradhattak volna fenn. Ilyenek a Magyar Lovassport Szövetség, a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége, a fajtafenntartó egyesületek, a Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Szövetség és a Magyar Huszár és Katonai Hagományőrző Szövetség.

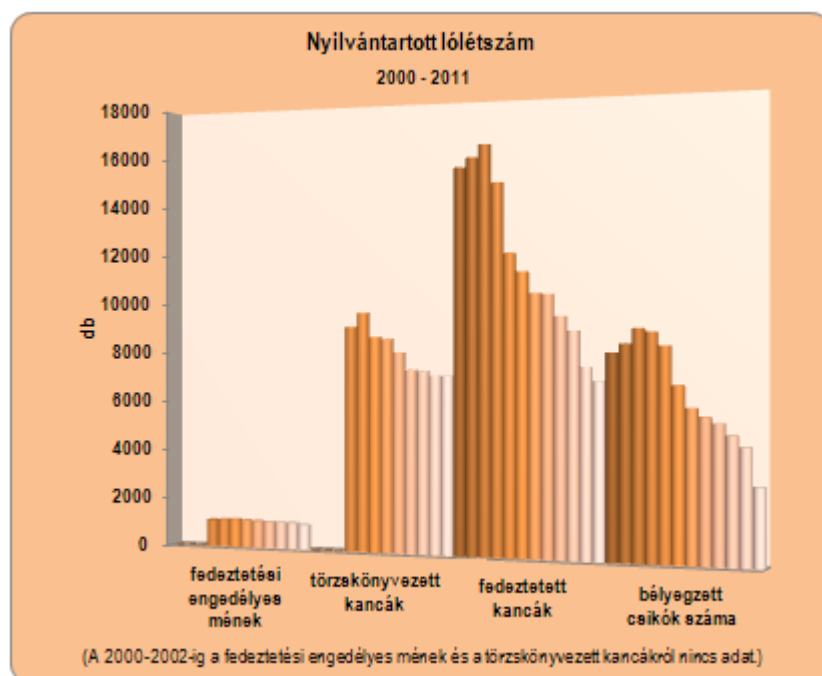
A Magyar Országgyűlés 32/2004. (IV.19) számon határozatot hozott a védett őshonos és veszélyeztetett, magas genetikai értéket képviselő magyar állatfajták nemzeti kincsé nyilvánításáról. Az őshonos kategóriába sorolt magyar lófajták védelme kiemelkedő jelentőségű: ezek a fajták biztosítják a fajon belüli sokszínűséget, a biodiverzitást. Magyar fajtáink: *shagya-arab, nóniusz, gidrán, lipicai, furioso-north star, kispéri félvér, hucul, magyar hidegvérű*.

A Magyar Országgyűlés 32/2004. (IV.19) számon határozatot hozott a védett őshonos és veszélyeztetett, magas genetikai értéket képviselő magyar állatfajták nemzeti kincsé nyilvánításáról. Az őshonos kategóriába sorolt magyar lófajták védelme kiemelkedő jelentőségű: ezek a fajták biztosítják a fajon belüli sokszínűséget, a biodiverzitást. Magyar fajtáink: *shagya-arab, nóniusz, gidrán, lipicai, furioso-north star, kispéri félvér, hucul, magyar hidegvérű*.

Egyéb hazai tenyésztésű fajtáink: *angol telivér, ügető, arab telivér, magyar sportló, sportpóni, stb.*

Az élsportban elért teljesítmény fontos értékmérőnek számít Magyarország megítélésében a lovas hagyományokkal rendelkező országok körében. Ennek érdekében is széles alapra, minőségi tömegbázisra kell építenünk.

Jelenlegi lónyilvántartó rendszerünk (OLIR) szinte teljesnek mondható a tenyésztési adatok tekintetében, ám számos hiánnyal küzd, amelyek hátráltatják mind a szakhatósági munkát, mind a versenyképességet szolgáló információk hozzáférhetőségét, ezen keresztül a tenyésztésszervezést. Az országos adatbázisnak biztosítania kell a TIR-rel való kapcsolódást (pl. MVH ellenőrzéseknél támogatások esetén) és az állategészségügyi (járványvédelmi) és élelmiszerbiztonsági feladatok kiszolgálását. A

civil szereplők gyűjtik és szolgáltatják az alapadatokat, ám az elmaradt fejlesztések okán a rendszer nem képes az amúgy magas színvonalon kezelt sport- és versenyeredmények és tenyésztési információk összekapcsolására. Az informatikai rendszer fejlesztése mind az állam, mind a civil szféra számára elsőrendű feladat.

3.1.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

LÓTENYÉSZTÉS

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:	10
A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:	2012
A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:	folyamatos
A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.:	<ul style="list-style-type: none"> • ágazati irányítás átszervezése • informatikai fejlesztés
A tevékenység megvalósításának helyszíne:	Vidékfejlesztési Minisztérium, fajtafenntartó egyesületek, MLOSZ, Magyar Lovassport Szövetség
A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	állami ménesek, magánménesek és néhány kancás lótenyésztők
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	<ul style="list-style-type: none"> • egyesületi tagság • minősített tenyészhely • minősített lóállomány • szakmai képzettséget igazoló végzettség • MVH regisztráció
Szükséges jogi lépések:	504/2008 EU rendelet hazai alkalmazása, Állattenyésztési tv. módosításánál a lovaságazati specialitások figyelembe vétele, lóverseny tv. megalkotása, hatósági árak felülvizsgálata (DNS vizsgálat), dereguláció (lótartás és szaporítás szabályozása)
Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)	<ul style="list-style-type: none"> • egységes ágazati irányítás • eredményes lótenyésztést támogató pénzalap
Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	-
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	<ul style="list-style-type: none"> • TÁMOP 2.2.1 A szakképzés és a felnőttképzés minőségének és tartalmának fejlesztése • Darányi-terv forrásai
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam)	

3.2. Nemzeti lovaskultúra oktatása a köznevelés rendszerében

3.2.1. Fő célkitűzések, célok

- A nemzeti lovaskultúra és a magyar lovas hagyományok, valamint a lovaglás gyakorlati alapjainak megismertetése az általános iskolásokkal.
- A nemzeti öntudat erősítése, környezettudatos és egészséges életmódra történő nevelés.
- A lehető legtöbb gyermek számára legyen elérhető a lovaglás sajátos kompetenciáinak fejlesztő hatása.
- Lovas kultúránkat ismerő, lovak iránt érdeklődő generációk felnevelése.

3.2.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat

- A lovaskultúra oktatás bevezetése a köznevelés rendszerébe, az egész napos iskola és a mindennapos testnevelés keretei között, az általános iskola 3., 4., és 5. évfolyamain felmenő rendszerben.
- Tanterv, tanmenet javaslat kidolgozása.
- A tanárképzés keretein belül, a testnevelés szakon a lovaskultúra fakultáció beindítása, és képzési feltételeinek megteremtése.
- Megfelelő pályázati rendszer kialakítása.

Oktatási intézmények

- A nemzeti lovaskultúra tantárgy pedagógiai programjának kidolgozása és annak végrehajtása.
- A nemzeti lovaskultúra tantárgy pedagógiai programba illesztése.

Lakossági, társadalmi szervezetek

- A programban részvevő lovardák minősítése.

A patkós minősítési rendszer továbbfejlesztett változatával, az interneten hozzáférhető adatbázis kialakítása a Magyar Lovassport Szövetség és a Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Szövetség együttműködésével.

- A programban résztvevő oktatók, és segítők szakmai felkészítése (Magyar Lovassport Szövetség).
- Közreműködés a tanterv-, tanmenet javaslat, tankönyvek és a kiegészítő eszközök elkészítésében (Magyar Lovassport Szövetség).
- Szakmai ellenőrzések és tapasztalatok feldolgozása (Magyar Lovassport Szövetség és a Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Szövetség).

3.2.3. Mutatók

- a programban résztvevő iskolák száma
- a programban résztvevő tanulók száma
- a programban résztvevő minősített lovardák száma

3.2.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

A ló, a lovaglás a magyar kultúra szerves része több mint ezer éve. A múltba történő visszatekintésen túl Magyarország jelenkori természeti adottságai is kiváló lehetőséget adnak a lovaglásra. Napjainkban az emberek többsége mesterséges környezetben él, ami már olyan fokú elszakadást jelent a természetes környezettől, hogy a gyermekek között nem ritka, aki még nem is látott lovat, holott Magyarországon a lovak felnevelésének és tenyésztésének évezredek hagyományai vannak. A lovaskultúra oktatása alatt nemcsak magát a lovaglást értjük, mint gyakorlati oktatást, hanem a magyar hagyományokat ismertető, tenyésztési, származási, etológiai, anatómiai, élettani, tartási, takarmányozási, gondozási, ápolási ismereteket tartalmazó elméleti képzést is. Gyermekeink számára fontos, hogy megismerkedjenek és barátságot kössenek a lóval. A lóval való kapcsolat pozitív irányba befolyásolja a személyiségfejlődésüket (együttműködő készség, pozitív énkép, empátias készség, késleltetés képessége), segíti a környezettudatos és az egészséges életmódra történő nevelést. A lovaglás jellegéből adódóan nagy segítséget nyújt a kisebb-nagyobb részképesség-problémák kezelésében (finommotorika, mozgásfejlődés, térbeli tájékozódás, egyensúly, figyelmi funkciók), segíti a tudatos egészségmagatartás kialakulását is.

Kívánatos, hogy a programban minél nagyobb arányban vegyenek részt a hagyományos magyar lófajták egyedei, amelyeket így megismerhetnek a gyerekek. Ez kedvezően befolyásolja ezen fajták minőség (kipróbálás - lóképzés) irányába történő fejlesztését, élénkíti a piacot. Ezt úgy lehet elérni, ha az ilyen fajtájú lovak alkalmazása a lovasszolgáltató minősítésnél is előnyt jelent.

3.2.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

LOVASKULTÚRA OKTATÁS

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

10

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:

2012-13 tanév

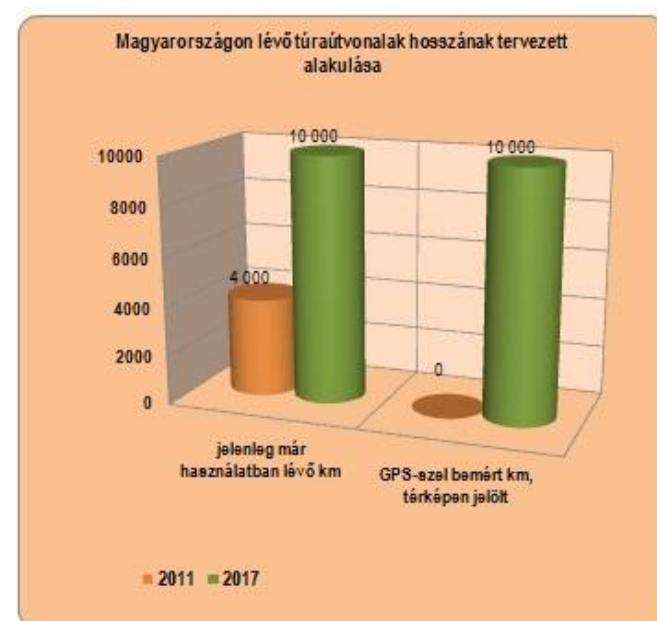

<i>A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:</i>	folyamatos
<i>A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • NAT (tanterv-, tanmenet javaslat) • lovasszolgáltatók minősítése, • oktatási segédletek elkészítése
<i>A tevékenység megvalósításának helyszíne:</i>	pályázat útján kiválasztott általános iskolák és lovas szolgáltatók
<i>A tevékenység megvalósításának célcsoportja:</i>	általános iskolák 3-4-5. osztályos tanulói felmenő rendszerben
<i>A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:</i>	A programban részt vevő lovas szolgáltatóknak meg kell felelniük a programban előírt tárgyi és személyi feltételeknek. Ezek nyilvántartása és közzététele a Magyar Lovassport Szövetség és Magyar Lovas Turisztikai Közhasznu Szövetség által közösen üzemeltett és honlapon közzétett lovarda nyilvántartási-rendszerben történik. A feltételek ellenőrzését és a tapasztalatok feldolgozását szintén a két szervezet végzi megbízott szakértőin keresztül.
<i>Szükséges jogi lépések:</i>	NAT-hoz való illeszkedés.
<i>Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)</i>	-
<i>Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:</i>	-
<i>Támogatáspolitikai tartalom:</i>	-
<i>Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):</i>	TÁMOP 3.1.2: Új tartalomfejlesztések a közoktatásban TÁMOP 3.1.4: Innovatív iskolák fejlesztése TÁMOP 3.1.12: Egészségfejlesztés a közoktatásban TÁMOP 3.2.1/A: Közoktatási intézmények szerepbővítése, újszerű intézményi együttműködések kialakítása
<i>Indikatív forrásnagyság:</i>	-
<i>Ütemezés (év vagy időtartam):</i>	-

3.3. Magyarország, a szabad tereplovaglás európai régiója

3.3.1. Fő célkitűzések, célok

- A program célja, hogy Magyarország **Európa vezető lovasbarát turisztikai régiójává váljon**. A helyzetelemzés alapján a lovas turizmus a szolgáltató szektor egyik fejlődő, elsősorban speciális igényeket kielégítő alágazata, amely hosszú távon a magyarországi kínálat egyedi, a versenyképességet javító eleme lehet. Ehhez azonban folytatni kell a megkezdett minőségjavító fejlesztéseket, illetve **ki kell egészíteni a lovas szolgáltatások kínálatát új, csak Magyarországra jellemző sajátosságokkal**.
- További cél a lovasturisztikai mutatók adatainak pozitív irányú változása. A Nemzeti Lovas Program segítségével 2017-re létszám és minőségbeli változás következik be a lovasszolgáltató helyek tekintetében. Jelentős mértékű növekedés várható továbbá a szolgáltatást igénybevevő vendégek, valamint az ágazatban résztvevő lovak létszámában is. Fontos célkitűzés, hogy **a lólétszám növekedését minőségbeli növekedés is kövesse**. Szorgalmazzuk a **hagyományos magyar lófajták** előtérbe helyezését, ezzel is hangsúlyozva a szolgáltatás egyediségét. A programnak munkahelyteremtő hatása is van.
- A program megvalósulásával kialakul a Magyarországról induló, az általunk kialakított modell alapján felépülő, döntően a Kárpát-medencére kiterjedő, hálózatszerűen működő, más turisztikai attrakciókkal összekötött, egységes minőségbiztosítással bíró lovastúra útvonal. Ez a világ leghosszabb összefüggő lovastúra útvonala (kb. 10 000 km). Ezzel létrejön a lovasturizmus területén a világon egyedülálló magyar modell. *(A javasolt útvonalat ábrázoló térkép a dokumentum végén, 1. mellékletként található.)*

3.3.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat

- A szabad terephasználatra vonatkozó önálló jogszabály megalkotása.
- Meglévő jogszabályok áttekintése, módosítása (pl. Erdőtörvény, Állatvédelmi szabályozás).
- Minőségbiztosítási rendszer továbbfejlesztésének pályázati úton történő támogatása.
- Infrastrukturális fejlesztések pályázati feltételeinek megteremtése.
- Marketing tevékenység támogatása a kormányhoz tartozó szervezeteken keresztül (pl. Magyar Turizmus Zrt., Agrár Marketing Centrum), illetve a tevékenység pályázati úton történő támogatási feltételeinek megteremtése.
- Értékesítési rendszer (klaszter) támogatási feltételeinek megteremtése.

Oktatási intézmények

- Szakemberképzés és továbbképzés.
- Más kapcsolódó idegenforgalmi szakemberek képzése és továbbképzése.
- Tananyagfejlesztés.

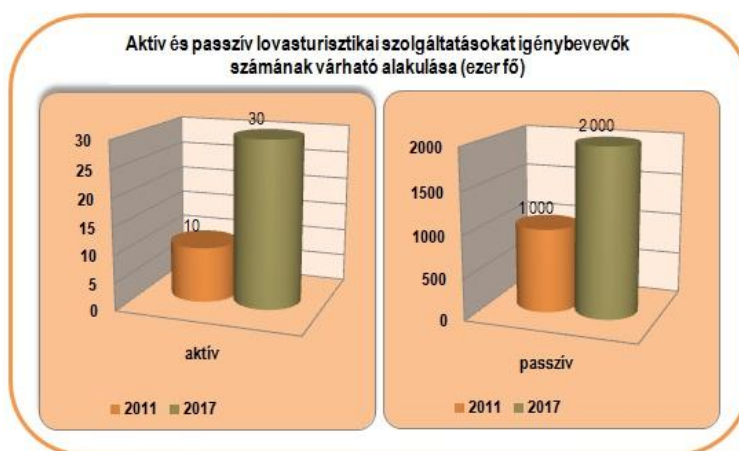
Lakossági, társadalmi szervezetek

- A Patkós minősítési rendszer továbbfejlesztése, szakmai szervezetek bevonásával (a Magyar Lovas Turisztikai Közhatalmi Szövetség és a Magyar Lovassport Szövetség együttműködésében).
- Felmérések, minősítések elvégzése az új rendszer szerint.

- Lovasturisztikai adatbázis kezelése.
- A lovastúra-útvonal hálózat kialakítása (koncepció kialakítása, kritériumrendszer felállítása, útvonal kijelölése lóhátton, GPS koordináták szerinti térképes jelölés, információs pontok, pihenőhelyek, induló és célállomások, szálláshelyek, istállók kijelölése, egységes táblák, logók kialakítása).
- Címek adományozása, ehhez szükséges feltételrendszer kialakítása (Családbarát Lovarda, Lovasbarát Település, Lovasbarát Szálláshely).

3.3.3. Mutatók

- minősített és regisztrált lovasturisztikai szolgáltatást nyújtó létesítmények számának és minőségi összetételének alakulása
- lovasturisztikai szolgáltatást igénybevevők számának alakulása
- lovasturizmusban résztvevő lovak számának alakulása
- lovastúra útvonalak hosszának, minőségének alakulása

3.3.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

Magyarország természeti adottságai, és tereplovaglási lehetőségei, lehetővé teszik egy olyan speciális, a világon egyedülálló lovas útvonalhálózat kialakítását, melyen épített pihenőhelyek, üdülési és fogadóhelyek segítségével, sajátos, hálózatszerűen működő szolgáltatás építhető ki.

A szabad tereplovaglás feltételeinek jogi rögzítésével Európában egyedülálló monopolhelyzet jön létre. Az így kialakított magyar modellben nő a patkós minősítéssel ellátott lovas szolgáltatók száma. A rendszerre épülve, felfűzhetően biztosítható a lovas turizmus további fejlődése, szolgáltatóinak átgondoltan, tervszerűen és fenntartható módon történő fejlesztése.

A kiépítendő több ezer kilométer hosszúságú lovastúra-hálózat lehetővé teszi, hogy az útvonalon lovas turisták szakképzett vezetővel, vagy akár vezető nélkül is, lovagolhassanak. A hálózatszerűen működő útvonalon GPS-szel jelöljük ki az útvonalat, a szolgáltatást igénybevevők pedig, a speciális turisztikai információs rendszer segítségével, tájékoztatást kapnak a lovas túraútvonal közelében lévő egyéb szolgáltatásokról, idegenforgalmi jelentőségű programokról, látnivalókról, a nemzeti lovaskultúrához tartozó értékek bemutatásáról. Az információs pontokon mérhetővé tesszük a lovas útvonalhálózatot használók számát, illetve egyéb adatok mérésére is alkalmas lesz a rendszer.

A kiépített pihenő és fogadóhelyek nemcsak a lovas, hanem a gyalogos és a kerékpáros turisták számára is használhatók. Az önkormányzatok területén elhelyezett pihenőhelyek, egyéb közösségi rendezvények színteréül is szolgálhatnak. Az útvonalhálózat használatával, növekszik az útvonal mentén és a közelében lévő szálláshelyek, valamint egyéb idegenforgalmi lehetőségek kihasználtsága. A hálózat működtetése kiegészül egy klaszter programmal. A klaszter programban biztosítani lehet a közreműködők összefogását, illetve a szolgáltatások minőségének egységét. A rendszert működtető személyzet felkészítése, a lovak kiképzése azonos szempontrendszer alapján történik, és rendszeresen ellenőrizhető. (A térképet az 1. melléklet tartalmazza.)

3.3.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

LOVASTURIZMUS

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

10

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja: 2012.03.15.

A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja: folyamatos

A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.

- szabad tereplovaglás jogi feltételeinek megteremtése
- minősítési rendszer működtetése
- útvonal GPS-el való kijelölése
- marketing terv végrehajtása

A tevékenység megvalósításának helyszíne: Magyarország régiói, lovardák, ménesek helyszínei

A tevékenység megvalósításának célcsoportja: szolgáltatók, külföldi és belföldi fizetőképes kereslet

A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:

- minősítési rendszer kidolgozása, több éves szakmai tapasztalat
- lovastúra útvonalak kijelölésében való jártasság
- igazolt hazai és nemzetközi aktív szakmai gyakorlat
- tevékenység bemutatása
- megfelelő kompetenciával rendelkező szakemberek igénybevétele az MLTSZ ajánlásával
- a szabad terephasználatra vonatkozó önálló jogszabály megalkotása
- meglévő jogszabályok áttekintése, módosítása (pl. erdőtüzvédelem, állatvédelmi szabályozás)

Szükséges jogi lépések:

Intézményszervezési intézkedések:
(intézményrendszer fejlesztése)

-

Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:

-

Támogatáspolitikai tartalom:

-

Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):

A turisztikai szolgáltatások fejlesztésére a megvalósulás helyszínétől és a település nagyságától függően a Regionális Operatív Programok 2. prioritásából illetve a Darányi-terv forrásaiból.

Indikatív forrásnagyság:

-

Ütemezés (év vagy időtartam)

-

3.4. Lovassport

3.4.1. Fő célkitűzések, célok

- Az eredményesség javítása az olimpiai szakágakban.
- A sportszerű lovaglás tömegbázisának növelése.
- Sportolók, szakemberek, sportlovak számának növelése, minőségjavítás.
- Nemzetközi szintű versenyek rendezése, különös tekintettel a hazai rendezésű presztízs és világversenyekekre (Európa- és Világbajnokságok, regionális és világtjátékok) minden szakágban.
- A nemzetközi szintű versenyek pénzdíjainak emelése.
- Rendelkezésre álló infrastruktúra fejlesztése.
- Nemzeti Lovarda, Szilvásvárad, oktatási létesítményekkel kapcsolatban lévő lovardák, valamint új lovasközpontok kialakítása, kiemelt figyelemmel a keleti régióra.
- A sikeres versenysport jövőbeni eredményességét biztosító akadémiai rendszer létrehozása (kollégiumok, akadémiák kialakítása, támogatása).

3.4.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat

- Egyes kiemelt rendezvények támogatása.
- A Magyar Lovassport Szövetség forrásainak bővítése.
(Forrás: CEMS 2011, - MLSZ, FENA, CJF)

Oktatási intézmények

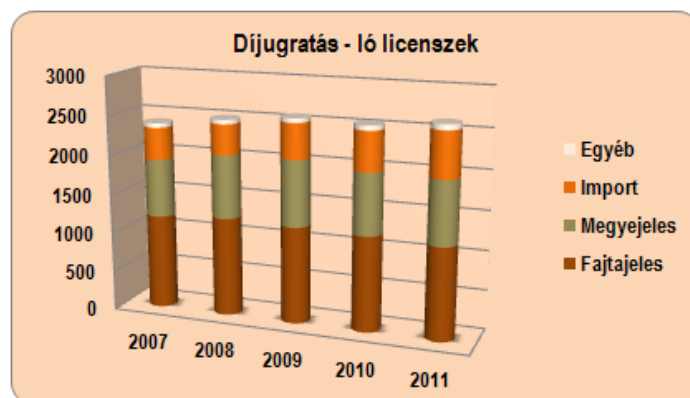
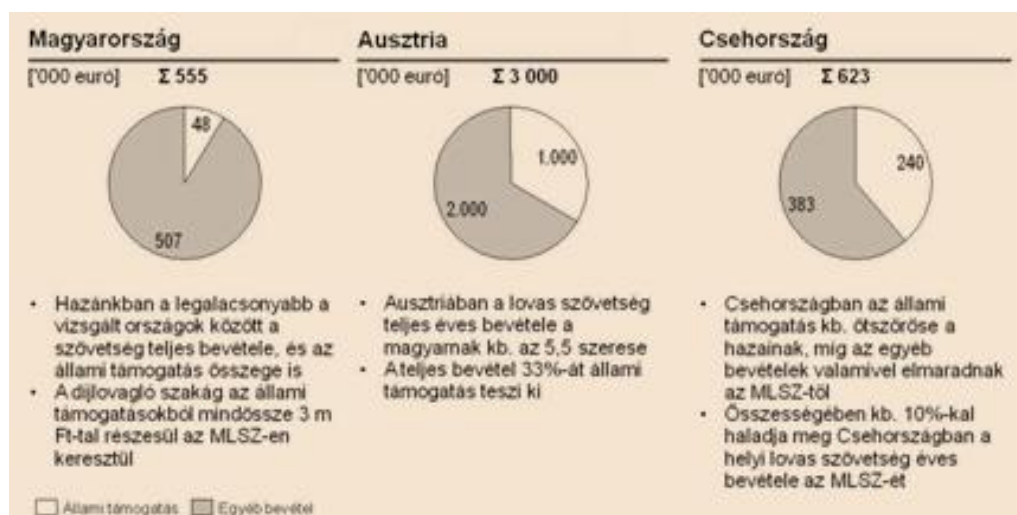
- A lovaskultúra oktatásán keresztül a sporttal való ismerkedés lehetőségének megteremtése már általános iskolás korban.
- A létrejövő utánpótlás-nevelő és tehetséggondozó lovas akadémiákkal való együttműködés (pl. Községi Lovas Egyesület és a Nemzeti Lovarda együttműködésében az Örkénytábori Lovaglótanárképző Intézet hagyományaira épülő Némethy Bertalan nevét viselő Equitációs Iskola. Az ilyen intézmények feladata a lovassport legjobbjainak és a magyar lótenyésztés nemzetközi színvonalat képviselő egyedeinek felkutatása és tehetséggondozása.
- A szakképzés és a lóállomány, a lovas tevékenységek területi eloszlásának összehangolása, az ágazati igények figyelembevétele a szakképzés programjában.

Lakossági, társadalmi szervezetek

- Országos szintű kezdeményezéseken (pl. Nemzeti Vágta) és egyéb országos turisztikai rendezvényeken való részvétel, támogatás.

3.4.3. Mutatók

- a világversenyekeken elért eredmények
- a versenyengedéllyel rendelkező sportolók számának növekedése
- utánpótlás-nevelő helyszínek számának emelkedése
- a sportlovak számának növekedése
- a megfelelő képesítéssel rendelkező regisztrált sportszakemberek számának növekedése (edző, bíró, pályaépítő stb.)

- a nemzetközi szintű hazai rendezésű versenyek számának növekedése szakáganként
- Legalább évente 1 világvbverseny hazai rendezése.
- Az utánpótlás-nevelésben részt vevő fiatalok számának növekedése, kollégiumok, akadémiák száma, ott tanuló fiatalok száma.

3.4.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

A ló alapvető és meghatározó szerepe és feladata a XXI. század mindennapjaiban a sport, ide értve a szabadidő- és a versenysportot.

A lovassport jelenti a lovaskultúra egyfajta kirakatát, mely megfelelő eredmények felmutatásával, a tömegbázis növekedésével, és a sport divatossá válásával évtizedekre előtérbe tudja helyezni a lovas sportágak és ezzel együtt a lovaskultúra és a ló iránti érdeklődést. A társadalom számára valós teljesítményen alapuló példaképeket tudunk állítani.

A lovassport a lótenyésztés szempontjából is lényeges, hiszen az egyedek kizárólagos teljesítményvizsgálatát jelenti. Ma a lótenyésztés meghatározó célpiaca a sport, és az ott elért eredmények határozzák meg a lovaink értékét.

A lovassport jelenleg az alábbi területeken küzd problémákkal, melyek megoldása híján a sport népszerűsége, az igazolt versenyzők száma és a versenyeredmények is csak kis eséllyel, és nagyon lassan tudnak javulni:

- **Tömegbázis:** mivel kevés a szakmai kritériumok alapján minősített oktatóhely és az oktató, ezért a megbízható színvonalú utánpótlás nevelése nem megoldott. Kevés új szereplő jelenik meg benne. A lovaskultúra közoktatásba való bevezetése, valamint egyfajta lovas akadémiai képzés adhatja meg ehhez a kezdő lökést.
- **Szakember:** kevés a gyakorlati képzésen alapuló közép vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező oktató, pályaépítő, edző, lóképző és lovász. A végzettséggel rendelkezők egy része vagy nem, vagy nem a megfelelő helyen szerzett szakmai gyakorlattal rendelkezik. A szakmai végzettségek gyakorlati alkalmazhatóságát a Magyar Lovassport Szövetség vizsgarendszerével szükséges ellenőrizni (tematika-egyeztetés és záróvizsga útján). A több évtizedes kimaradás miatt e rendszer fejlesztése támogatásra szorul.
- **Versenyszínpad:** nincsen megfelelő számú és minőségű versenyszínpad.
- **Rendezvények:** a fentiekből következően kevés az igazán színvonalas verseny, valamint megfelelő színvonalú szponzoráció.

A fentieknek megfelelően az alábbi tevékenységek támogatására van szükség:

- A sportszerű lovaglás tömegbázisának növelése.
- Sportolók, szakemberek, sportlovak számának növelése, minőségükjavítás.
- Lovas akadémiák és kollégiumok, equitációs iskola létrehozása az utánpótlás biztosítására (részben bentlakásos tehetésgondozás).
- Nemzetközi szintű versenyek rendezése.

3.4.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

LOVASSPORTOK

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

10

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja: 2012. március 2.

A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja: folyamatos

A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.:

- kiemelt létesítmények fejlesztési programja
- lovaskultúra oktatás programja
- a tehetséggondozás megszervezése a Némethy Bertalan Equitációs Iskola keretében

A tevékenység megvalósításának helyszíne:

Magyar Lovassport Szövetség, Nemzeti Lovarda

A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	a Magyar Lovassport Szövetség regisztrált tagjai, versenyzői
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	tagi viszony és licenc
Szükséges jogi lépések:	-
Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)	közös adatbázis fejlesztés
Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	A minősítések, képzések és monitoring üzemeltetésére kívánatos EU-s források felkutatása, hogy a résztvevők anyagi terhei csökkenthetők legyenek, illetve a színvonal emelhető legyen. TÁMOP 6.1.2: Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok TÁMOP 3.4.3 Iskolai tehetséggondozás
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam):	-

3.5. Lóversenyzés

Bemutató

A lóverseny Magyarországon 185 éves múltra visszatekintő sportág, ami magában foglalja az angol telivér és az ügető tenyésztést, a galopp és az ügető versenyszervezést, és - rendezést valamint a futamokra kötött fogadásokat, azaz a lóversenyfogadást. Jelenleg közel ezer versenyló, évente 83 versenynapon fut a Kincsem Parkban, - az ország egyetlen lóversenypályáján - ezzel több száz tenyésztőnek, idomárnak, lovasnak, hajtónak, lovásznak és a versenyzésben dolgozóknak munkát biztosítva.

A lóversenyzés a szórakoztatóipar része, ideális esetben gazdasági háttérének jelentős hányadát a fogadásokból származó bevételek teremtik meg. A rendszerváltás óta azonban a sportág, Overdose feltűnésének és néhány sikeres rendezvény (galopp derby, ügetőszilveszter) ellenére folyamatosan veszít a népszerűségéből, aminek következtében csökken a fogadási forgalom, így a versenyek minőségének még a szinten tartása is csak folyamatos állami támogatással oldható meg.

A 185 éves magyar lóversenyzés hosszú ideje súlyos szakmai és gazdasági gondokkal küzd. Napjainkban a magyar lóversenyzés nemhogy a lovaságazatot, de még a saját finanszírozását sem képes megoldani, sőt évente több, mint 1 milliárdos állami támogatásra szorul.

3.5.1. Fő célkitűzések, célok

A Nemzeti Lovas Program az egyik legfontosabb feladata a hazai lóversenyzés talpra állítása, a hazai ügetőló és telivértenyésztés fellendítése, a versenyzés nemzetközi vérkeringésbe kapcsolása. A fogadási forgalom révén **a teljes lovaságazat meghatározó pénzügyi forrásaként** történő pozicionálása. Ehhez a hazai futamok minőségi és mennyiségi javítása mellett elengedhetetlen a régóta halogatott bekapcsolódás valamelyik (pld. francia) lóverseny-fogadási nyereséyalapba.

A jelenlegi átláthatatlan szabályozásnak csak egy **lóversenytörvény** megalkotása vehet véget, ami minden területét érintené a sportágnak, és biztos alapokat teremtene a jövőre nézve.

Az alábbi lépések szintén stratégiai fontosságúak és a lóversenytörvényhez hasonlóan alapfeltételei a szakmai színvonal növelésének és ezzel együtt a gazdasági növekedésnek:

- Budapest a közép-európai régió lóverseny- fővárosa.
- A versenylovak számának növelése.

CÉLKITŰZÉSEK		
A lóversenyzés főbb számai 5 éves távlatban		
	2011	2016
Versenynapok száma	83	90
Futamok száma	834	900
Versenyllovak száma	988	1200
Tulajdonosok száma	220	600
Versenydíjak (MFt)	460	1000
Fogadási forgalom* (MFt)	652	10000
*A magyar fogadásszervezőnél a hazai és külföldi futamokra feltett tétek éves összesítésben.		
Az állami támogatás összege 2011-ben 1 Mrd forint körüli, míg 2016-ra önfenntartóvá válik és 600 millió forintos bevételre számíthat az ágazat.		

- Lóverseny „divat” megteremtése minden korosztálynak, futtatók, fogadók, rajongók számának növelése.
- A lóverseny „Forma 1-ének” számító Group 1-es futamok rendezése, mint hosszú távú célkitűzés, amely valóban bekapcsolna minket a világ vérkeringésébe, és országimázs építésre is kiválóan alkalmas. (Lásd: Epsom Derby, Dubai World Cup, Prix de l'Arc de Triomphe, Prix d'Amérique, Kentucky Derby, Royal Ascot.)

3.5.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat:

A központosított irányítás alapfeltétele a hazai lóversenysport megújításának is, amely elképzelhetetlen egy régóta halogatott lóversenytörvény megalkotása nélkül. (Azért van szükség a törvényre, mert a sporttörvény nem alkalmazható és nem is terjed ki a lóversenyzésre.) Egy körültekintően megalkotott, a bevált minták alapján (pl.: Anglia, Írország) létrehozott, átfogó törvény egy-egy esetben tudná szabályozni a teljes iparágat, amely az elmúlt húsz évben meglehetősen zavaros jogszabályok mentén, különböző tulajdonosok irányítása alatt rendkívül rossz hatékonysággal működött.

Ennek érdekében a lóversenytörvénynek foglalkoznia kell:

- a lóversenyzéshez kapcsolódó ingatlanok vagyongyezelésével
- a lóversenyszervezés, rendezés jogi feltételeinek rendezésével
- a lóversenyfogadás-szervezés jogi feltételeinek rendezésével
- a lóversenyfogadásból származó bevételek elosztásának szabályozásával
- az állami versenyló ménesekkel
- a kiemelt lóverseny létesítmények fejlesztésével

Oktatási intézmények:

Sajnos a hazai utánpótlás képzése a lóversenysport minden területén teljes egészében elmaradt az elmúlt húsz évben. Egyetlen kivétel a szeptemberben indult zsokéiskola egy gimnáziummal együttműködve, ami jó alapot és mintát jelenthet a folytatáshoz.

A legfontosabb feladatok az utánpótlás megteremtése céljából:

- zsokéiskola, ügető- hajtó iskola
- több szintű trénerképzés (a licensz típusoknak megfelelően)
- szakemberképzés a versenyszervezésben, versenyrendezésben (versenybíró, hendikeeper, stb.)
- póni galopp, póni ügetőverseny- sorozat beépítése a versenyrendszerbe

Lakossági, társadalmi szervezetek:

A lóversenyzésben érdekelt társadalmi szervezetek szoros együttműködése a hivatalos versenyszervezővel, versenyrendezővel. A magánlótenyésztésnek (ügető és angol telivér), a tenyésztő egyesületek hivatottak segíteni. Ennek kulcsszerepe van a hazai lóversenyzésben.

3.5.3. Mutatók

- bruttó éves fogadási összforgalom
- versenylovak mennyiségi és minőségi javulása
- hazánkban született versenylovak számának növelése
- futtatók számának növelése
- versenynapok, futamok számának optimalizálása
- minimum két nagy rendezvény csúcsra járatása (pld. galopp derby, ügetőszilveszter)
- idomárok, lovasok, hajtók, lovászok tudásának javítása, számuk optimalizálása
- versenyzésben dolgozók számának növelése
- minőségi import versenylovak számának optimalizálása mindkét szakágban

Célkitűzések Bevételi célszámok és fő kiadási jogcímek 5 éves távlatban

Bevételek (egy évben)		Kiadások a teljes lovas vertikumnak	
Fogadási bevételek* (belföldi+külföldi)	2.000 mFt	Versenydíjak	
Nevezési díjak	200 mFt	Üzemeltetés	
Rendezvényszervezés (belépők, vendéglátás)	100 mFt	Szakmai képzés	
Szponzorok, médiabevételek	100 mFt	Marketing	
BEVÉTELEK ÖSSZESEN	2.400 mFt	Tenyésztés	
		Fejlesztések	

*A feltett tételek összegéből a nyeremények kifizetése után fennmaradó összeg a külföldi futamokra történő fogadások kibővítésével.

3.5.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

A lóversenyzés alapvető **szakmai lényege a telivér és az ügető fajta teljesítményének a mérése** versenyekkel, ám korunkban a sportág túllépett az eredendő célján, és napjainkban **a szórakoztató ipar fontos eleme**. Természetesen a lényeg nem változott, a pályán eldől, hogy adott futamban melyik ló a gyorsabb, ám a prioritások változtak. Fontos szempont lett a lóverseny, mint termék eladhatósága, elsősorban a sportfogadási, másodsorban a rendezvénypiacon. Éppen ezért van óriási jelentősége a termék folyamatos fejlesztésének és a fogadókhoz történő eljuttatásának.

A futamok számát és minőségét mindig a versenyló-állomány határozza meg, amelynek utánpótlását célszerű hazai tenyészetekből megoldani, ami a piaci elvárások miatt nem egyszerű feladat, hiszen minden futtató a legnagyobb versenyeket szeretné megnyerni.

Az egész versenyzést a Lóversenyzést Felügyelő Bizottság, míg magát a futamokat a Verseny Intézőség felügyeli. Mindkét testület munkája kulcsfontosságú a versenyek tisztaságát illetően, ami közvetlen összefüggésben van a fogadások nagyságával.

Nem véletlenül jelentenek hatalmas vonzerőt a francia futamok a fogadóknak, hiszen magas színvonalúak, szigorúan felügyelték a versenyek, ráadásul a nagy nyereségyalapot miatt óriási nyereségekkel kecsegtetnek. Ez lehet a minta hazánkban is, így a hét minden napján hasonló színvonalú termékekre fogadhatnak a játékosok akár külföldi, akár magyar verseny szerepel a kínálatban.

3.5.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

LÓVERSENY	
PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:	10
A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:	folyamatos
A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:	folyamatos
A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel:	<ul style="list-style-type: none"> • kiemelt létesítmények fejlesztési programja • lovaskultúra oktatás programja • lótenyésztés programja • kiemelt rendezvények fejlesztésének programja
A tevékenység megvalósításának helyszíne:	<ul style="list-style-type: none"> • Kincsem Park • Dunakeszi –Alag • vidéki tenyész-, tréning- és verseny helyszínek, külső fogadó helyek
A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	minden társadalmi réteg, minden korcsoport
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	-
Szükséges jogi lépések:	szerecszejáték törvény módosítása, lóverseny törvény megalkotása
Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)	-
Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	-
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	Turisztikai és kulturális fejlesztéseket tartalmazó város-rehabilitációs projektek tartalmához kapcsolódóan lehetne a kampányszervezést, szemléletformálást és rendezvénysorozatot finanszírozni Ezek a projektek és források (Közép-magyarországi Regionális Operatív Program) Budapesten a kerületi önkormányzatok, illetve Budapest Főváros hatáskörében vannak.
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam)	-

3.6. Kapcsolódó területek

3.6.1. Huszár, lovas katonai hagyományőrzés

Bemutató

A Magyar Huszár és Katonai Hagományőrző Szövetség és a Magyar Huszár és Lovas Hagományőrző Egyesület jelenleg a két nagy szervezete a hagyományőrzésnek. A könnyűlovas magyar katonákat nevezik huszároknak közel ötszáz éve. Az országban több, mint száz bejegyzett huszár és katonai hagyományokat ápoló civilegyesület működik. Korhű ruháikban és fegyverzetükkel felhívják magukra a figyelmet, felvonulásaik színesítik, gazdagítják ünnepeinket, csatabemutatóinkat, szórakoztatnak, s közben új ismeretekkel bővítik történelemtudásunkat, erősítik kultúránkhoz való kötődésünket. Mindez magába foglalja a honfoglalás korát (1300-ig), a lovagkort (1100-1526-ig), a török és kuruc kort (1526-1700 –as évek végéig), a napóleoni háborúk és a szabadságharc korát (1790-1860-ig), valamint a monarchia és a magyar királyság korát (1860-1945).

3.6.1.1. Fő célkitűzések, célok

- A nemzeti identitás, a magyarságtudat erősítése a magyar hadtörténelem számtalan példája nyomán.
- A lovas hagyományőrzés szerepének megerősítése.

3.6.1.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat

- A katonai illetve a történelmi lovas kultúra elméleti és gyakorlati oktatásának elhelyezése a középiskolai és egyetemi honvédelmi oktatás részeként.
- A hagyományőrzés támogatása érdekében, a
  - szobor-, és emlékműavatások,
  - díszmenetek,
  - díszőrségek
  - évfordulók
  - történelmi események megünneplése során a hagyományőrzők bevonása.

Oktatási intézmények

- A nemzeti lovaskultúra oktatása során kiemelt figyelmet kell fordítani a magyar népi és katonai lovas hagyományok elméleti és gyakorlati alapjaira.

Lakossági, társadalmi szervezetek

- A lovas hagyományőrző szervezetek együttműködési keretrendszerének kidolgozása.

3.6.1.3. Mutatók

- egyenruhás lovas hagyományőrzők száma
- a hagyományőrzők lovainak száma
- a hagyományőrzők által használt különböző lófajták aránya

3.6.1.4. Prioritás, ütemezés, akciók, források

HAGYOMÁNYŐRZÉS

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

10

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:	folyamatos
A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:	folyamatos
A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.	lovas kultúra-oktatás rendszerének bevezetése
A tevékenység megvalósításának helyszíne:	országosan, a Magyar Huszár és Katonai Hagományőrző Szövetség és a Magyar Huszár és Lovas Hagományőrző Egyesület szervezetrendszeréhez igazodva

A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	lovas hagyományőrök
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	-
Szükséges jogi lépések:	
Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)	A hagyományőrök szervezetek szorosabb együttműködése javasolt.
Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	-
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	TÁMOP, Darányi- terv
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam):	-

3.6.2. Honvéd Huszár Díszalegység

3.6.2.1. Fő célkitűzések, célok

A díszalegység létrehozása lehetőséget ad arra, hogy újra megjelenítse a magyar huszárságot és a Honvédelmi Minisztérium, jelentősen hozzájárulva nemzeti hagyományaink újjászervezéséhez, egyúttal csatlakozva a Kincsem Nemzeti Lovas Programhoz, együttműködésben más minisztériumokkal, számottevő eredményt érhet el az országimázs növelésében.

3.6.2.2. A célok eléréséhez szükséges intézkedések

Kormányzat

A Honvéd Huszár Díszalegység létrehozásának és működési feltételeinek megteremtése.

3.6.2.3. Mutatók

- az állami rendezvényeken való megjelenések száma
- kiképzett lovak száma
- kiképzésben részesülők száma

3.6.2.4. Tevékenység leírása szakmai tartalma

Az állami protokoll feladataihoz kapcsolódó díszelési feladatok ellátása lovon.

- Diplomáciai díszkíséret (államfők, akkreditált nagykövetek).
- Díszjárőr, díszőrszolgálat lovon és /vagy gyalogosan.
- Katonai hagyományok ápolása.
- Honvéd huszár lovas iskola működtetése (Huszárló kiképzési bemutatók).
- Reprezentáció és bemutatók hazai és külföldi rendezvényeken (Huszár és huszárló kiképzést bemutató lovardai foglalkozások.)
- NKE Honvéd tisztjelöltek fakultatív lovas és vívó oktatása (tantárgy alapján).
- Magyar lófajták megjelenítése.
- A világhírű magyar huszárság újra megjelenítése.
- Jelentős országimázs és diplomáciai presztízs-növekedés mind hazai, mind nemzetközi viszonylatban.
- Értékátadó hagyományápolás megteremtése.

3.6.3. Nemzeti Lovas Őrség

(Nemzeti Lovas Szolgálatok Szövetsége, mint társadalmi szervezet.)

3.6.3.1. Fő célkitűzések, célok

A közrend és a közbiztonság fenntartásának érdekében a rendvédelmi szervek munkáját segítő lovas járőrszolgálat létrehozása, egy országosan működő lovas őrség formájában, mely közterületi és mezei portyaszolgálatot lát el.

3.6.3.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat: A jogszabályi háttér megteremtése, továbbá a szervezet megalakításának és működtetésének finanszírozása szükséges.

Állami lovas intézmények, szervezetek: Együttműködési megállapodás keretében támogathatják a lovasőr alegységeket, a lovas őrséget.

Lakosság, társadalmi szervezetek: A lovas-járőr tevékenység ösztönzése, és az arra vállalkozók támogatása.

3.6.3.3. Mutatók

- a Nemzeti Lovas Őrséghez csatlakozók száma (taglétszám)
- a rendőrséggel egyeztetett szolgálatok esetszáma és óraszama
- intézkedések száma jellegük szerinti bontásban és összesítésben

3.6.3.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

A civil lovasok szerte az országban rendszeresen mezei, erdei területen lovagolnak, mely során önkéntelenül is találkozhatnak deviáns cselekményekkel (terménylopás, falopás, stb.), illetve az ezek gyanúját megalapozó cselekményekkel. Ezeket a jó szándékú megfigyeléseket, visszatartó és megelőző erőket javasoljuk felhasználni a közrend és közbiztonság érdekében.

A Nemzeti Lovas Őrség szakmai irányítását Lovasőr Felügyelőség (Komárom) végezné. Megyéenként szerveződnének alegységek (esetleg egységek), azokból a lovasokból, akiknek a lova közterületi haladásra és mezei portyaszolgálatra alkalmas. A lovas szolgálati ellátás hagyományainak figyelembe vételével kialakított, azonban nem egyenruhának minősülő formaruházatban és felszereléssel láthatnák el a rendőrség által kijelölt vagy jóváhagyott járőr és figyelő feladataikat. Lovasőr tevékenységnek minősülő feladat ellátásában csak vizsgázott lovasok és minősített lovak vehetnek részt. A lovasőr feladataira, jogosultságaira, és a tevékenység szakmai tartalmára a polgárőrökre vonatkozó szabályozást kell kiindulópontnak tekinteni. A szolgálat szervezhető különösen: külterületeken, közterületeken, kérésre magánterületen, keresési feladatokra, megelőzési célból, határrendészeti tevékenység támogatására, mélységi ellenőrzés támogatására, illegális migrációs cselekmények megelőzésére, figyelésére, stb. Csapat-szolgálati tevékenységre a lovasőr alegység nem vehető igénybe. A lovas őrségnek korlátozott számban lehetnek gyalogos lovasőr tagjai is, akik szaktudásukkal, munkájukkal hozzájárulhatnak a lovasok és lovak felkészítéséhez, az eredményes szolgálat ellátásához.

3.6.3.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

NEMZETI LOVAS ŐRSÉG

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

9

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:

2012. szeptember 01.

A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:

folyamatos

A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.

a jelenleg is működő Nemzeti Lovas Szolgálatok Szövetsége országos szervezetté válása (Nemzeti Lovas Őrség), és „polgárőr tevékenység” végzésére jogosító törvényi felhatalmazás szükséges

A tevékenység megvalósításának helyszíne:

országosan, a kiképző bázis tervezett helyszíne: Komárom

A tevékenység megvalósításának célcsoportja:

azok a lóval rendelkező lovasok, akik tenni akarnak a közrend és a közbiztonság védelme érdekében, valamint a lovaságazat bármely területén tevékenykedő szakemberek és vállalkozók, akik támogatják a Nemzeti Lovas Őrség céljait

A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák.

- a Nemzeti Lovas Őrség vezetésének meg kell felelnie a lovas és rendészeti szakmai elvárásoknak
- a rendészeti szakmai kompetenciák meglétét a rendőrség ellenőrzi
- a lovasok szakmai felkészítése a rendőrség által meghatározott tartalommal és módon történik
- a lovak minősítésének rendje azonos a rendőrség minősítési rendjével,
- követelményszintje azonos a mezei portyaszolgálat alsó szintű követelményeivel, valamint a kerethátasokkal szemben támasztott egyéb elvárásokkal
- vizsgatételi kötelezettség a lovasoknak és a lovaknak egyaránt
- referenciák: az eddigi szolgálat ellátással kapcsolatban a komáromi, kaposvári rendőri szervek elismerő nyilatkozatai

Szükséges jogi lépések:

A polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény módosítása szükséges.

Intézményszervezési intézkedések:
(intézményrendszer fejlesztése)

A jelenleg is működő Nemzeti Lovas Szolgálatok Szövetsége országos szervezetté válása (Nemzeti Lovas Őrség).

Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:

-

Támogatáspolitikai tartalom:

-

Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):

Darányi- terv forrásai, TÁMOP

Indikatív forrásnagyság:

-

Ütemezés (év vagy időtartam):

-

3.6.4. Lovasterápia

3.6.4.1. Fő célkitűzések, célok

A lovasterápia, mint komplex egészségügyi és pedagógiai célú, prevenciós, rehabilitációs, és rehabilitációs tevékenység széles körű hozzáférhetőségének biztosítása a hazánkban élő sérült, fogyatékos gyermekeket és fiatalokat, valamint felnőtteket nevelő családok számára.

A fogyatékos lovasok versenyrendszerének megszervezése, a paralimpiai versenyzés feltételeinek megteremtése és támogatása.

3.6.4.2. A célok érdekében szükséges intézkedések:

Kormányzat:

- Meghatározott lovasterápiás kezelések társadalombiztosítás általi finanszírozása.
- A lovasterápiás szakemberképzési rendszer felülvizsgálata és átalakítása.

3.6.4.3. Mutatók

- a fogyatékos emberek száma, fogyatékosági típus szerinti megoszlásuk
- lovasterápiás tevékenységet végző szolgálatok száma
- lovasterapeuta és lovas parasport edzők száma

3.6.4.4. A tevékenység leírása szakmai tartalma

A lovasterápia egy olyan gyűjtőfogalom, amely magába foglalja mindazokat az intézményhez kötött, orvosi indikáció alapján terápiás céllal alkalmazott, kezelés jellegű, egyéni, vagy csoportos fejlesztéseket, melyek a lovaglás, illetve a lóval való foglalkozás és tevékenységek hatásait használják fel. Célja: a sérülés/károsodás, a fogyatékoság/zavar, az akadályozottság/korlátozottság ismeretében a ló és a lovaglás hatásainak felhasználása a minél gyorsabb, eredményesebb gyógyulás, képességfejlődés-, és rehabilitáció érdekében. Ide tartozik a hippoterápia, a gyógypedagógiai lovaglás és a lovastorna, a speciális fogathajtás és a lovas pszichoterápia.

A fenti leírás alapján rehabilitációra alkalmas gyógyító célú lovas terápiás módszerek egészségbiztosítási rendszerbe való beillesztése szükséges.

3.6.4.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

LOVASTERÁPIA

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

10

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja: 2013-tól

A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja: folyamatos

A tevékenység, mely másik tevékenység, eredményére épít, mint előfeltétel:

A tevékenység megvalósításának helyszíne:

a tevékenység megvalósításának központi helyszíne, kiemelt intézet: a Nemzetközi Gyermekektől Szolgálat Lovasterápiás Központja, Fót

A tevékenység megvalósításának célcsoportja:

A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:

Az oktatóknak, magas szintű hazai és nemzetközi szakmai-, és oktatási tapasztalattal kell rendelkeznie.

Szükséges jogi lépések:

-

Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)

-

Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:

-

Támogatáspolitikai tartalom:

-

Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):

TÁMOP 6.1.1 Bizonyítékon alapuló egészségfejlesztési ismeretek kidolgozása az oktatás különböző szintjei és különböző korosztályok számára
TÁMOP 6.1.2 Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok
TÁMOP 3.1.12 Egészségfejlesztés a közoktatásban

Indikatív forrásnagyság:

-

Ütemezés (év vagy időtartam):

-

3.7. Szakoktatás, lovas szakemberképzés

3.7.1. Fő célkitűzések, célok

- A Nemzeti Lovas Program célja a szakmai szervezetek és a lovaságazat igényeit jobban kiszolgáló szakképzési rendszer kialakítása, mely jobban támaszkodik az ágazat szakmai műhelyeire, ahol minősített, magas színvonalú munka folyik. Célszerű a képzéseknél a lóállomány területi eloszlását is figyelembe venni.

- A kívánt célt úgy tudjuk biztosítani, ha a képzést minél inkább gyakorlati alapokra helyezzük, és ebben a tekintetben támaszkodunk a szakmai szervezetekre, a magán- és állami méneseinkre, a lovassportot, a lóversenyzést és a lovasturizmust szolgáló állami vagyonelemekre, illetve magánszereplőkre.

Nemzetközi szintre kell fejleszteni a lovász-, a belovagló-, a zsoké- és a lovas- túravezető képzést.

3.7.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat

- A szakmailag indokolatlan oktatáspolitikai döntések felülvizsgálata. Ennek keretében a lovász és belovagló összevont 2 éves képzésének felülvizsgálata, a 2 év lóápoló + 2 év belovagló képzési modell alkalmazása.
- Ágazati vagyonelemek felmérése, a szakképzésben való hasznosítási lehetőségek figyelembe vételével.
- Azon oktatási intézmények támogatása, amelyek részt vesznek a szak- és felsőoktatásban. A lovas szolgáltatókkal való együttműködés ösztönzése, támogatása.
- A lovaságazatban tevékenykedő szolgáltatókkal és intézményekkel való szoros együttműködés és közös munka.

Oktatási intézmények

- A szakképesítés kiadásával kapcsolatos követelményrendszer egyeztetése a szakmai szervezetekkel (Magyar Lovassport Szövetség, Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Szövetség, Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége és a fajtafenntartó egyesületek), a vizsgák közös bonyolítása.

Lakossági, társadalmi szervezetek

- A lovaságazat igényeit és a kívánatos követelményrendszert - a Magyar Lovassport Szövetség, a Magyar Lovasturisztikai Közhasznú Szövetség és a Magyar Lótenyésztők Országos Szövetsége koordinálásában, társadalmi szervezeteknek kell megfogalmazniuk. Az előbbi két szervezet által üzemeltetett nyilvántartási és monitoring rendszer képezheti a naprakész adatbázist.

3.7.3. Mutatók

- a lovasképzést végző intézmények száma
- a tanuló diákok száma
  - a 2011-ben iskolarendszerben vizsgázottak száma szakmánként:
    - lótartó és lótenyésztő
    - lovas- túravezető
    - ménészgazda
- a gyakorlati oktatást biztosító ágazati szereplők (ménés, lovarda stb.) részvételének aránya a képzési helyekhez
- az üzemi gyakorlattal töltött órák száma

3.7.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

Ahhoz, hogy ez a kultúra legmagasabb szakmai színvonalon jelenhessen meg, és a lovaságazat munkahelyteremtő és jövedelem-termelő képességét leginkább kiaknázhassuk, elengedhetetlen **a lóhoz, és lovas szakmákhoz kötődő képzések színvonalát emelni**. Ez a rendszer hivatott biztosítani, hogy a ló iránt elkötelezett, **életpályaként ezt az utat választó diákok**, nemzetközi viszonylatban is versenyképes tudást biztosító szakképzésben részesüljenek. Ide tartozik középiskolai szinten a belovagló, a lóápoló és lótenyésztő, valamint a lovastúra-vezető képzés, továbbá a felsőoktatásban lovardavezető, az állattenyésztő-ágrármérnök és az állatorvos-utánpótlást biztosító képzés. Ugyancsak ide sorolhatjuk azon szakmákat, amelyek az ágazat színvonalas kiszolgálásához nélkülözhetetlenek: patkolókovács, nyerges, kocsigyártó, lovasruházat és lovasfelszerelés-gyártó. Az iskolai lovaskultúra oktatás beindulása szükségessé teszi nem csak a testnevelők, de a tanítók és tanárok ezirányú képzését is. A magas szintű oktatáshoz elengedhetetlen a kutatási intézményrendszer biztosítása, amely Magyarországon jelenleg nem áll rendelkezésre (nincs lótenyésztési tanszék, lótenyésztési kutatóintézet). A megfelelő kutatási programok hozzájárulhatnak a hazai lótenyésztés sikeres felvirágoztatásához. Ezen intézményeknek maximálisan figyelembe kell venni az ágazat igényeit, és meg kell találni a minél szélesebb körű ágazati együttműködés regionális hálózatait. Színvonalas oktatás esetén ezen a területen **regionális központtá is kinőheti magát Magyarország**. Ez a külföldi diákokat is idevonzzhatja. Ezt segíti és a nemzetközi színvonalat biztosítja, ha az **európai szakmai szervezetek az EEF, az IGEQ és az EEN munkájába** bekapcsolódunk, és azok irányelveit alkalmazzuk.

3.7.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

SZAKOKTATÁS

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

10

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:	folyamatos
A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:	folyamatos
A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.	egységes ágazati irányítás kialakítása
A tevékenység megvalósításának helyszíne:	<ul style="list-style-type: none"> • szakképző és felsőoktatási intézmények • ménesek
A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	hivatásszerűen a lovaságazathoz kötődő szakmát választó diákok
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	együttműködés az egységes ágazati irányítás szerveivel
Szükséges jogi lépések:	lovas szakképesítések és ágazati igények összeegyeztetése
Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)	-
Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	-
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	Darányi-terv forrásai, TÁMOP
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam):	

3.8. Egységes, hatékony állami vagyongazdálkodás

A Nemzeti Lovas Program a lovaságazat egységes, összefüggéseket is kezelő, hatékony és fenntartható fejlesztését szolgálja. A lovaságazathoz jelenleg is jelentős vagyon tartozik. Ide tartoznak ingatlanok, földterületek, egyéb tartós eszközök, maga a lóállomány, már elismert márkanevek, know how jellegű elemek is. Vagyis ez a vagyon összetételét tekintve igen sokrétű.

3.8.1. Fő célkitűzések, célok

Az ágazat vagyonelemeivel való felelős gazdálkodásnak elengedhetetlen feltétele az elfogadott stratégiához való hozzárendelés. Ennek első lépése, az állami ágazati vagyoneleltár összeállítása.

Figyelembe véve, hogy az egyes elemek esetén a ráfordítás, valamint ez ebből származó növekedés/haszon megjelenésének helyszíne nem feltétlenül esik egybe, célszerű ezt egységes irányítási, számonkérési rendszerben érvényesíteni. Szükséges, hogy az eszközöket és a forrásokat, **egy felelősségi rendszerbe helyezzük el**. Így módon az erőforrások hasznosulása nyomonkövethetővé és számonkérhetővé válik. A vagyoneleltár elkészítését követően az egységes és hatékony vagyongazdálkodás érdekében egy **állami tulajdonú gazdálkodó szervezet** felállítása szükséges.

3.8.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat

- A lovaságazathoz tartozó állami vagyonelemek teljes körű, egységes elvek alapján történő felmérése, összeírása.
- Ennek alapján a vagyongazdálkodás alapját is képező vagyontaszter (leltár) elkészítése.
- A vagyonelemek értékének megállapítása.
- A vagyongazdálkodás elveinek, az egységes és hatékony állami vagyongazdálkodás rendszerének kidolgozása.
- A szükséges szervezeti keretek megteremtése, a vagyonelemek megfelelő átcsoportosítása, az elvárások megfogalmazása.

- A szükséges jogalkotási lépések.
- A lovaságazat vagyonához tartozó elemek egy állami tulajdonú gazdálkodó szervezetbe tömörítése szükséges.

3.8.3. Mutatók

- a vagyonkataszter léte, teljeskörűségének mértéke
- a fenntartás során a tulajdonosi érték növelésének mértéke
- hosszú távú fenntarthatósági stratégia megléte
- a Nemzeti Lovas Programban meghatározott célokhoz való hozzárendelhetőség

3.8.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

- Az ágazathoz tartozó vagyonelemek kataszterének elkészítése (ingatlanok, földterület, kapcsolódó állóeszközök, ingóságok, lóállomány, immateriális javak, stb.).
- A stratégiai programnak megfelelő szakmai üzemeltetés (egységes, strukturált tulajdonlás és irányítás kialakítása).
- A vagyongazdálkodás elveinek és elvárásainak (értéknövelés, öfenntartó gazdálkodás) kialakítása.

3.8.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

VAGYONGAZDÁLKODÁS	
PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:	10
A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:	2012. március
A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:	2012. október
A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.	a már létező adatbázisok összegyűjtése, feldolgozása, egységesítése (minisztériumok, vagyonkezelő, szakmai szövetségek, stb.)
A tevékenység megvalósításának helyszíne:	országos
A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	a lovaságazat vagyonelemeit kezelő, tulajdonló intézmények, szervezetek, vállalkozások
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	<ul style="list-style-type: none"> • vagyonfelmérési gyakorlat, értékelési ismeretek és gyakorlat • irányítási és vagyonkezelési struktúrák kialakítására vonatkozó ismeretek és gyakorlat
Szükséges jogi lépések:	<ul style="list-style-type: none"> • a vagyonfelmérést megalapozó jogszabály • a tulajdonosi és kezelési struktúrát meghatározó jogszabály
Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)	<ul style="list-style-type: none"> • egységes irányítási, tulajdonlási, kezelési struktúra kialakítása
Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	-
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	Darányi-terv
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam):	-

3.9. Kiemelt létesítményfejlesztések

Ebben a programrészben azon kiemelt létesítmények fejlesztési lehetőségeit mutatjuk be, melyek belátható időn belül megvalósíthatók. Nem, vagy csak minimális mértékben terhelik meg a költségvetést, és ár/érték arányban leginkább érdemesek az ága-

zat stratégiai célok megvalósítására. Természetesen készültek további, a hosszú távú stratégia szempontjából lényeges elemek, mint például a **Nemzeti Lóverseny és Szabadidős Központ** tervei, de ezek megvalósítása a jelenlegi gazdasági környezetben nem időszerű. Megvalósításukra az ágazat önfinanszírozó képességének javítása, és a nemzetközi gazdasági helyzetet javulása esetén látunk lehetőséget.

3.9.1. Fő célkitűzések, célok

- Sport-, rendezvény- és oktatási infrastruktúra fejlesztése.

3.9.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

- Az egyes részprogramoknál bővebben kifejtve.

Kormányzat:

- A jóváhagyásra ajánlott beruházási elemek támogatása.
- Minisztériumok és állami tulajdonú intézmények érdekeinek összehangolása.
- Uniós és kormányzati források, támogatások rendelkezésre bocsátása.
- Előkészítés és megvalósítás szakmai támogatása.

Oktatási intézmények, lakossági, társadalmi szervezetek:

- Az egyes helyszínekkel való együttműködési lehetőségek felkutatása és megvalósítása (rendezvények, oktatási programok, szakoktatási együttműködés stb.).

3.9.3. Mutatók

- az egyes helyszíneken rendezett versenyek, rendezvények száma
- az egyes helyszínek látogatottsága

3.9.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

A lovaságazat szempontjából elengedhetetlen, hogy megfelelő színvonalú oktatási- és versenyhelyszínekkel rendelkezünk. A lovardák, lovasiskolák részben magán, részben pályázati forrásokból képesek az alpinfrastruktúra fejlesztésére.

Ahhoz azonban a lovagoltatás, lovasoktatás, turizmus közvetlen bevételei nem elégségesek, hogy a kiemelt beruházások megvalósuljanak.

3.9.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

KIEMELT LÉTESÍTMÉNYEK

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:

10

A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:	2012. február
A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:	folyamatos, fejlesztésenként változó
A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel.	<ul style="list-style-type: none"> • lovaskultúra oktatás programja • lovas sportok fejlesztése • országmarketing, lovaságazati - marketing
A tevékenység megvalósításának helyszíne:	Szilvásvárad, Nemzeti Lovarda, Ludovika Lovarda, Lovasberényi Lovaskultúra Központ
A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	sportot művelő, vagy azt néző közönség, belföldi és külföldi versenyzők, szponzorok, köz- és szakoktatásban részvevő tanulók, oktatók
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	-
Szükséges jogi lépések:	-
Intézményszervezési intézkedések: (intézményrendszer fejlesztése)	-

Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	-
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	infrastrukturális fejlesztésre a Regionális Operatív Programok keretén belül van lehetőség, a megvalósítás helyszínétől függően, TÁMOP 2.2.1: A szakképzés és a felnőttképzés minőségének és tartalmának fejlesztése
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam)	-

3.9.6. Az egyes fejlesztések bemutatása

3.9.6.1. Szilvásvárad Lovasközpont fejlesztése

3.9.6.1.1 Fő célkitűzések, célok:

Létrehozni egy olyan új, kombinált lovas- és rendezvényközpontot, amely megfelelő helyszínt nyújt hazai és nemzetközi lovasversenyeknek majd minden lovas szakágban.

A legfőbb célkitűzések:

- a turisztikai szezon nyújtása
- a térség turisztikai jellegének erősítése
- a turisztikai szolgáltatások körének bővítése
- növekedjen a térség kereskedelmi szálláshelyeinek kihasználtsága
- innovatív, magas színvonalú, egyedi, önálló vonzerővel bíró turisztikai termék kialakítása
- alapvetően a természeti és kulturális örökségen alapuló nemzetközi jelentőségű turisztikai vonzerő fenntartható fejlesztése
- hagyományőrzés

3.9.6.1.2 A célok érdekében szükséges intézkedések

- kormányzintű döntés a támogatásról
- a konzorciumi pályázat elkészítése (és erre forrás biztosítása)
- a megfelelő közbeszerzések lebonyolítása szükséges

3.9.6.1.3 A tevékenység leírása, szakmai tartalma

Az észak-magyarországi régió egyik legismertebb turisztikai nevezettségének továbbfejlesztése, valamint hírének megfelelő színvonalú lovas infrastruktúrával való ellátása. Szilvásvárad a lipicai ló, a fogathajtás és a lovassportok otthona.

- A lipicai ménés és a lovas sportok turisztikai jelentősége nő, amely összekapcsolódva Szilvásvárad természeti szépségeivel, egyedülálló turisztikai élményt biztosít az idelátogatóknak.
- A település turisztikai pozíciójának megőrzéséhez szükség van a meglévő szolgáltatások fejlesztésére, új szolgáltatások kialakítására.

A fenti okok miatt, az európai uniós források felhasználásával célszerű a lovas szakágak nemzetközi szintű versenyének lebonyolítására, valamint egyéb rendezvények (koncertek, kiállítások, egyéb sportok) szervezésére és kiszolgálására alkalmas infrastruktúra létesítése.

3.9.6.1.4 Prioritás, ütemezés, akciók, források

A fejlesztés forrása

ÉMOP 2.1.1/A-11 Kiemelt turisztikai termék- és attrakciók fejlesztése konstrukcióban kiemelt projektként.

A projekt célja teljes mértékben illeszkedik az Észak-Magyarországi Operatív Program társadalmi-gazdasági céljaihoz.

3.9.6.2. Nemzeti Lovarda

Bemutató

A Nemzeti Lovarda központi szerepet tölt be a nemzeti és nemzetközi lovas sportéletben, a Magyar Lovas Szövetség olimpiai szakágaiban, valamint az öttusában. A Nemzeti Lovarda 133 éve a magyar lovassportot, ezen keresztül a lótenyésztés szempontjából létfontosságú saját teljesítmény-kipróbálást és így a lóértékesítést szolgálja.

Ezzel hozzájárul lótenyésztési tradícióink ápolásához és – részben védett hagyományos - lófajtáink fejlesztéséhez, ami nélkül nem számíthatunk sem sportsikerekre, sem értékesítési lehetőségekre a bel- és külföldi piacokon.

Központi elhelyezkedése ellenére infrastruktúrája elhanyagolt, a sport és az oktatás színvonalas kiszolgálására csak komoly kompromisszumokkal alkalmas. Fejlesztése elengedhetetlen.

3.9.6.2.1 Fő célkitűzések, célok:

A Lovassport Szövetség vagyonkezelésébe kerülő Nemzeti Lovarda, - hagyományainak megfelelően- a lovassporttal és sportki- próbálással foglalkozó civilek szakmai műhelye. Az átalakulás révén a Nemzeti Lovarda már alkalmassá vált arra, hogy 2012-ben - felelevenítve a mintegy 9 éve megszakadt hagyományt – helyet adjon a legrangosabb nemzetközi díjugrató versenynek (CSIO). Ahhoz azonban, hogy Magyarországot újra felhelyezzük a nemzetközi lovassport térképére, elkerülhetetlen a lovarda infrastruktúrájának fejlesztése, amellyel biztosítható a fenntartható üzemeltetés.

A jövőbeni fejlesztések terén célszerű a Kincsem Parkkal hosszú távú, stratégiai együttműködést és feladatmegosztást kialakítani.

A Nemzeti Lovarda a Nemzeti Lovas Programban célul kitűzött iskolai lovasoktatás regionális központjaként, illetve a programhoz nélkülözhetetlen tudásközpontként az oktatás és nevelés területén szolgálja a felnövekvő generációk környezettudatos és egészséges életmódra való nevelését.

A Nemzeti Lovarda lehetőséget teremt minden érdeklődő állampolgár számára, hogy megismerkedhessen a lovas sportágakkal és hagyományokkal, a belváros szívében biztosít hozzáférést a lovas rekreációs és rehabilitációs tevékenységekhez.

A Nemzeti Lovarda helyet biztosít a lovas rendőrség állományának kiképzéséhez és utánpótlás-neveléséhez. Megfelelő lehet az új Közszolgálati Egyetem lovas gyakorlati helyszínéül is. Ez az együttműködés teremti meg az Örkénytábori Lovaglótanárképző Intézet hagyományaira épülő Némethy Bertalan nevet viselő Equitációs Iskola alapjait is. Az intézmény feladata a lovassport legjobbainak és a magyar lótenyésztés nemzetközi színvonalat képviselő egyedeinek felkutatása és tehetőség gondozása. Ennek keretében olyan tudásközpont jön létre, amely a minőséget és eredményességet zászlójára tűzve leghatékonyabban viheti lovas nemzetünk jó hírét. A nagy nyilvánossággal és reklámértékkel bíró nemzetközi lovassport porondján megjelenve öregbíti a magyar lótenyésztés hírnevét és viszi országunk zászlaját.

A Nemzeti Lovarda **fejlesztésében való állami szerepvállalásával** az ágazati vagyon gyarapodik, a **működési költségekre való hozzájárulás** révén az ágazat kiszolgálásának nemzetközi színvonala biztosítható, és a versenyzésre fordított kiadások egy jelentős része itthon tartható, sőt a külföldi résztvevők befizetései is az országba vonzhatók.

3.9.6.2.2 A fejlesztés forrása

Megfelelő központi források biztosítása a fejlesztéshez, valamint a közcélok ellátásával és a sporthoz kötődő szolgáltatásokkal kapcsolatos fenntartáshoz szükséges. A Nemzeti Lovarda szolgáltatásainak színvonalát emelni a lovaságazatra fordított források racionális koncentrálásával, illetve európai uniós fejlesztési források bevonásával lehet. Az állami feladatokra szánt működési költségek biztosításával az intézmény kiegyensúlyozott és fenntartható módon üzemeltethető.

3.9.6.3. Ludovika lovarda

3.9.6.3.1 Fő célkitűzések, célok:

- A Közszolgálati Egyetem hallgatóinak aktív szabadidő eltöltésére szolgáló lovas létesítmény létrehozása, klubszerű működtetése. A lovaglás kedvező pedagógiai és fejlesztő hatásának kiaknázása.
- A magyar lovas hagyományok népszerűsítése, bemutatása. Nemzeti öntudat erősítése.
- Az egykori Ludovika Lovarda épületeinek korhű helyreállítása.
- Az Orczy kert funkcióinak bővítése, lovasút kiépítése. Lovak behozatalával az Orczy kert népszerűsítése, fényének emelése.

3.9.6.3.2 A célok érdekében szükséges intézkedések

- Kormányzintű döntés a támogatásról.
- Projekt-előkészítő tevékenységek.
- Megvalósítás tervezett szakmai tevékenységei.
- Kapcsolódás a Közszolgálati Egyetem intézményrendszeréhez.
- Új, a lovaglást szolgáló létesítmények építése.
- A lovarda fenntartása, üzemeltetése.

3.9.6.3.3 A tevékenység leírása, szakmai tartalma

A Ludovika Lovarda szervesen kapcsolódik a Nemzeti Közszolgálati Egyetemhez. Létesítése a Nemzeti Lovas Program kiemelt feladata. Működésével biztosítható az egyetem hallgatói részére a magyar lovaskultúra, a lovas hagyományok bemutatása, a lovaglás technikájának elsajátítása és gyakorlása. A lovarda központi helyzetéből adódóan alkalmas arra is, hogy látványyszerűen népszerűsítse a lovaglást, erősítse a városi ember lóhoz kötődését. Mind a fedeles lovarda, mind az újonnan létesítendő kültéri pálya lehetőséget nyújt továbbá arra, hogy a lovarda hallgatói klubjának lovasai, illetve más külső neves lovas szereplők a nagyközönség számára bemutatót tartsanak. A város szívében kialakított létesítmény turisztikai vonzerőt is képvisel hazánk lovas tradícióinak méltó bemutatására.

3.9.6.4. Lovas kultúra központ és a kerékpáros-turizmus fejlesztéséhez kapcsolódó turisztikai attrakciófejlesztési projekt megvalósítása a Közép-Dunántúli Régióban (Lovasberény – Cziráky-kastély)

3.9.6.4.1 Fő célkitűzések, célok

- Cél a lovasberényi Cziráky-kastély komplex fejlesztése a turisztikai kínálat bővítése érdekében munkahelyteremtéssel, a kerékpáros- és lovas turizmushoz kapcsolódó szakmai fejlesztésekkel.
- A kiemelt és integrált vonzerő-, termék és infrastruktúra-fejlesztések célja az összetett turisztikai kínálat „csúcspontjainak” fejlesztésével a régió, mint turisztikai desztináció markáns újrapozicionálása. A kiemelt projektek támogatásával lehetőség nyílik olyan komplex, a pályázati konstrukciónál nagyobb léptékű összetett fejlesztések megvalósítására, amelyek a turisztikai kínálatban nemzetközi versenyelőnyt biztosíthatnak a régió számára.
- Műemléki kastélykörnyezet látogatóbarát fejlesztése.
- Kiállítóterek kialakítása és kapcsolódó interaktív tartalmak fejlesztése.
- Kapcsolódó turisztikai fejlesztések alapfejlesztések (honlap, audio-guide stb.).
- Módszertani központi jelleg kialakításával a lovas- és kerékpáros országos programok módszertani és képzési központjának, valamint a kapcsolódó oktatási funkciók oktatási környezetének megteremtése.

3.9.6.4.2 A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzintű döntés a támogatásról

- *Projekt előkészítő tevékenységek:*
  - részletes igény-, helyzetfelmérésen alapuló megvalósíthatósági tanulmány készítése
  - a projekt szakértői háttérének, valamint a szakmai partnerségnek kiépítése
  - döntés a pályázó szervezettől
  - engedélyes tervek elkészítése
  - szükséges jogszabály módosítások előkészítése
- *Megvalósítás tervezett szakmai tevékenységei:*
  - építési tevékenység előkészítése: kiviteli tervek elkészítése, rehabilitációs szakmérnöki vélemény elkészítése, közbeszerzési tevékenység
  - építési tevékenység megvalósítása
  - eszközbeszerzési tevékenység előkészítése (részletes specifikáció, versenyeztetés és közbeszerzés) és megvalósítása (beszerzések és installáció)
- *A megvalósításhoz kapcsolódó további tevékenységek:*
  - menedzsment szervezet felállítása és működtetése
  - közbeszerzési eljárások lefolytatása

- kommunikáció és kötelező disszeminációs feladatok
- rendszeres belső szakmai- és pénzügyi monitoring
- teljes körű projektzárás, könyvvizsgálat
- *Projektfenntartás:*
  - a kastély turisztikai célú üzemeltetése

3.9.6.4.3 A tevékenység leírása, szakmai tartalma

A Lovasberényi Lovas Kultúra Központ kiemelten kapcsolódik a Nemzeti Lovas Programhoz. A program elsődleges célul tűzte ki, hogy Magyarország váljon a szabad tereplovaglás európai régiójává. Az országot átszelő lovasút-út vonal két fő vonala is ide kötődik. A lovasturizmus szakembereinek felsőfokú képzése sem hazánkban, sem Európában nincs megoldva. Lovasberény egyszerre lenne a szakember-utánpótlás képzési bázisa (szakmai gyakorlati helyek biztosításával), illetve a turisztikai szakterület egyik kiemelt desztinációja. Az igényesen kialakított környezet és a magas szintű lovasturisztikai szolgáltatások alkalmassá teszik arra, hogy kiemelt lovas bemutatóhelyként, a magyar lótenyésztést és lovas kultúrát prezentáló helyszínként is működjön. Itt feléleszthetők az egykoron nagy hírű alagi Diplomata Lovarda hagyományai is.

3.9.6.4.4 Prioritás, ütemezés, akciók, források

A fejlesztés forrása:

- KDOP 2. prioritás turisztikai attrakciók fejlesztése, TÁMOP 2.2.1 a szakképzés és a felnőttképzés minőségének és tartalmának fejlesztése.

A tervezett projektkezdés:

- 2012. második félév

Lehetséges kedvezményezett:

- A Kormány döntése szerint. Javasoltan az üzemeltetésre létrehozott 100%-os állami tulajdonban lévő vagyongazdálkodó korlátolt felelősségű társaság (a pályázat benyújtásának időpontjában nem kell működnie).

3.10. Lovaságazati marketing

3.10.1. Fő célkitűzések, célok

Nemzetközi célok:

- Magyarország, mint lovas turisztikai régió és lovas nemzet imázsának felépítése.
- Magyarország, mint a szabad tereplovaglás európai régiójának nemzetközi piaci pozicionálása, és az ebből származó potenciális gazdasági előnyök kiaknázása.
- A magyar lófajták megismertetése és elismertetése.
- Szakmailag garantált, folyamatos információnyújtás az érdeklődőknek.
- Kiemelt nemzetközi lovassport és lóverseny rendezvények tartása.
- Lovas Világjátékok szervezése 2018-ban.
- Nemzeti különlegességeink, például a magyar lovasíjászat, a magyar huszár nemzetközi súlyának erősítése.

Hazai célok:

- A lovaglás, mint sport, hobbi és életforma népszerűsítése.
- A magyar lófajták piacának fejlesztése az adottságaik szempontjából releváns sport és hobbi lovas területeken.
- A gyerek lovasok számának növekedése.
- A lovarda választás szakmai segítése.
- A kiemelt rendezvények látogatottságának növelésével több ember számára vonzóvá tenni az ágazatot.
- Új generációk megnyerése, az egykori vásárlóközönség visszacsábítása.

3.10.2. A célok érdekében szükséges intézkedések

Kormányzat

- Az Agrár Marketing Centrum és a Magyar Turizmus Zrt. forrásainak bevonása.
- Kiemelt rendezvények finanszírozásának előre látható módon való biztosítása.
- Lovas Világjátékok (2018) pályázatának előkészítésére forrás, valamint a megvalósításhoz garanciák biztosítása.
- Lovasíjászat nemzetközi rendezvényeinek magyarországi megtartása.
- Művészeti produkciók létrehozásának támogatása (pl.: Kincsem c. film).
- A SZÉP Kártya és az ehhez hasonló funkciót betölteni kívánó Gyereklovas kártya bevezetése.

Lakossági, társadalmi szervezetek

- Az információs adatbázisok feltöltése és minőségbiztosítás.
- Lakosság érdeklődésének felkeltése civil kezdeményezések, lovas események szervezése kapcsán.

3.10.3. Mutatók

- minősített lovardákban igénybe vett lovas szolgáltatások mennyisége
- kiemelt rendezvények látogatóinak száma
- nemzetközi versenyeken való részvételek (startok száma) és eredménye
- Magyarországon megrendezésre kerülő nemzetközi versenyek, események száma, forgalma

3.10.4. A tevékenység leírása, szakmai tartalma

Lovas hagyományaink – elsősorban a „lovas nemzet” fogalma - még ma is élő hívószavak Európa nagy részén. Amikor ennek marketingértékéről beszélünk, figyelembe kell vennünk, hogy a lovaságazat Európában mintegy 100 Mrd EUR forgalmat generál évente. A tevékenység magában foglalja a „Szabad tereplovaglás európai régiója” márka építését, és az ezt szolgáló arculat meghatározását. A márkaépítés a következő eszközökkel hajtható végre:

- **Nemzetközi láthatóság** megteremtése (megjelenés a legjelentősebb, a frekvenciált célcsoportok által leginkább látogatott, nemzetközi lovas eseményeken).

- **Imázsfilmek** elkészítése (amelyekben megjelenik a szabadon lovaglás, a magyar táj szépsége, változatossága, a magyar lovak szépsége és értéke)
- **Kiemelt rendezvények**
- **A lovassport „nagykövetei” – Némethy Bertalan Equitációs Iskola**
- **Kiadványok** készítése (magyarul és a kiemelt küldőterületek anyanyelvén)
- **Show műsor** (Rövid, változatos tartalmú, a magyar lovas virtus megjelenítésével, aminek része a lovas ijaszat.)
- **Study tour-ok** szervezése (lovastúra-útvonal hálózat lóhátton való bemutatása nemzetközi és hazai szakújságíróknak)
- **Médiamegjelenés**

A kiemelt európai küldőterületek lovas szakmai és nagyközönségnek szánt (nyomtatott és online) médiumaiban való megjelenés PR cikkekkel, újságírói study tour-okat követő, invitatív tudósításokkal, hirdetésekkel (banner + link).
- **Online marketing**

Nemzeti lovas turisztikai honlap (több nyelven, folyamatos tartalomszolgáltatással).
- **Vásárok, kitelepülések**
  - Részvétel a kiemelt küldőterületek lovas szakvásárain
  - Nyomtatott reklám anyaggal jelenlét a releváns helyszíneken
- **Reprezentatív szóróajándékok** (pl. naptárak, képeslapok magyar lófajták, túrák, versenyek, bemutatók fotóival)

A Nemzeti Lovas Program cselekvési tervének egyik fő iránya a **hazai vásárlói kör kiépítése és megnyerése**. Több területen kell nagy hangsúlyt fektetni **az országon kívüli marketingre**:

- **Lovasturizmus:** a tervezett túraútvonalainak színvonalas szolgáltatásai, természeti értékei alkalmasak lehetnek arra, hogy újra visszacsalogassuk egykori vásárlóközönségünket. A nemzeti lovas turisztikai marketing stratégia részletes cselekvési tervet tartalmaz a megjelenésekre és azok költségeire. A lovasberényi Lovaskultúra Központ kialakítása egy jól bevált hagyomány (Alag) újraélesztése és a hazánkban élő, nagyobb vásárlóerővel bíró külföldiek kiszolgálását célozza.
- **Kiemelt rendezvények:** évente egy rangos nemzetközi verseny (világverseny) rendezési jogának megszerzése. Ezek az országimázs erősítése mellett a nem lovas szolgáltatók forgalomnövekedését is generálják. A kiemelt figyelem révén ez az a pont, ahol üzleti alapon is bevonhatóak források.
- **Éltsport:** a tehetséggondozásnak helyet adó Némethy Bertalan Equitációs Iskola – melynek névadója a modern ugrósporthoz egyik megteremtője – küldetése a minőség csúcsát képviselő, hagyományainkhoz illeszkedően katonai kötelékben szolgáló lovasok révén a magyar zászló méltó képviselője a világ nagy versenypályáin. Ezzel nem csak az ország, de a lótenyésztés hírnevét is öregbítik, ami jótékonyan hat a magyar tenyésztésű lovak piaci lehetőségeire. Az éltsport jelenti az ágazat kirakatát és képes példaképeket állítani.
- **Lófajtáink népszerűsítése:** a fajtáink arculati elemeinek megjelenése a lódokumentumokon, kiadványokon, internetes felületeken és a sportpályák környékén a legköltséghatékonyabb reklámozás lehetőségét teremti meg. Szervezett értékesítések támogatása, esetleg külföldön is.

A program alapján kiemelten kezelendő egyes rendezvények:

- Lovas Világjátékok 2018
- Nemzeti Vágta - évente
- egy országos lovas turisztikai, hagyományőrző rendezvény (pl. *Lóra Magyar!* - évente)
- Lovas Világkupa - évente
- Díjugratás CSIO – 2012-től évente
- Szakági kontinens és világversenyek szervezése
- Magyar Derby - évente
- Lovasíjász Világtalálkozó
- F fiatal Lovak VB 2012. Bábolna - távlovaglás
- Négyesfogathajtó EB– 2013
- Kettesfogathajtó EB – 2014

3.10.5. Prioritás, ütemezés, akciók, források

LOVASÁGAZATI MARKETING

PRIORITÁS 1-10 KÖZÖTT:	10
A tevékenység végrehajtásának kezdő időpontja:	2012
A tevékenység végrehajtásának befejező időpontja:	folyamatos
A tevékenység, mely másik tevékenység eredményére épít, mint előfeltétel:	<ul style="list-style-type: none"> • lovardák és lovasturisztikai szolgáltatók minősítése és nyilvántartása • lovaskultúra oktatás • Lovas Világjátékok Pályázat elkészítésének támogatása
A tevékenység megvalósításának helyszíne:	<ul style="list-style-type: none"> • Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Szövetség • Magyar Lovassport Szövetség • fajtafenntartó egyesületek és az MLOSZ • Magyar Turizmus ZRt.
A tevékenység megvalósításának célcsoportja:	<ul style="list-style-type: none"> • beutazó turisták • hazai lovas társadalom • nemzetközi versenyek résztvevői és kísérői • lóvásárlók
A tevékenység megvalósítójától elvárt szakmai kompetenciák és referenciák:	<p>megfelelő árualap és információ biztosítása az érdeklődők számára</p> <ul style="list-style-type: none"> • lóútlevelel rendelet módosítása • kiemelt rendezvények támogatásának jogszabályban való rögzítése (pl. lóversenytörvény)
Szükséges jogi lépések:	
Intézményszervezési intézkedések (intézményrendszer fejlesztése)	-
Támogatáspolitikai eszköz/intézkedés:	-
Támogatáspolitikai tartalom:	-
Forrás (hazai előirányzat vagy uniós program megnevezése):	-
Indikatív forrásnagyság:	-
Ütemezés (év vagy időtartam):	-

1. sz. melléklet: Tervezett lovastúra-útvonalak

Lovastúra-útvonalak

